

GRAD SLAVONSKI BROD
POVJERENSTVO ZA OSOBE S INVALIDITETOM
GRADA SLAVONSKOG BRODA

LOKALNA STRATEGIJA IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM
GRADA SLAVONSKOG BRODA OD 2018. DO 2022. GODINE

LIPANJ 2018.

UVOD

Nacionalna strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine («Narodne novine», broj 42/17) predstavlja strateški dokument kojim se u Republici Hrvatskoj usmjerava provedba politike prema osobama s invaliditetom, a na taj način djeluje i na provedbu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Zadaća je Nacionalne strategije uskladiti sve politike djelovanja na području promicanja prava osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom, poštujući načela univerzalnog dizajna i razumne prilagodbe.

Između ostalog, Nacionalna strategija predstavlja temelj za izradu lokalnih dokumenata koji na lokalnoj razini osmišljavaju niz mjera i aktivnosti s ciljem promicanja prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, i koordiniranih aktivnosti lokalne zajednice na njihovoj provedbi.

S ciljem sveukupnog i koordiniranog djelovanja na području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom, na području grada Slavonskog Broda donesena je prva Lokalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2008. do 2015. godine (u daljem tekstu: Lokalna strategija), a njezina je provedba ostala aktualna i do donošenja nove Lokalne strategije, posebice u dijelu provedbe mjera i aktivnosti koje se nisu uspjele realizirati u planiranom periodu. Isto tako rezultati njezine provedbe predstavljaju okvir za utvrđivanje postojećih potreba i planiranja daljnjih mjera i aktivnosti..

Lokalnom strategijom se promiču prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, podržava stvaranje sveobuhvatnoga domaćega pravnog okvira kako bi se osobama s invaliditetom osigurala najviša razina suvremene zaštite, pristupačnost svim pravima i njihovo ostvarivanje bez diskriminacije. Ona ima za cilj uskladiti politike djelovanja na lokalnoj razini u promicanja prava osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na nacionalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom, poštujući načela univerzalnog dizajna i razumne prilagodbe.

Grad Slavonski Brod će tijekom razdoblja primjene Lokalne strategije, provedbom niza planiranih mjera i aktivnosti obuhvatiti slijedeća područja:

1. Obitelj
2. Život u zajednici
3. Odgoj i obrazovanje
4. Zdravstvena zaštita
5. Socijalna skrb
6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost
7. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje, rad i mirovinsko osiguranje
8. Pravna zaštita i zaštita od zlostavljanja Zdravstvena zaštita;
9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti
10. Sudjelovanje u kulturnom i političkom životu
11. Rekreacija, razonoda i sport
12. Rizične situacije i humanitarna krizna stanja

PODRUČJA DJELOVANJA

1. OBITELJ

Uzevši u obzir činjenicu da svaka osoba ima pravo na život u obitelji i na život u zajednici, posebnu je pozornost potrebno usmjeriti na podršku roditeljstvu kao i obitelji u cjelini. Obitelji osoba s invaliditetom suočavaju se s različitim izazovima te je važno osigurati materijalnu i psihološku podršku, počevši od samog suočavanja s dijagnozama i promjenama koje invaliditet donosi za cijelu obitelj. Nažalost, još uvijek u društvu postoje stavovi pojedinaca da osobe s invaliditetom nemaju sposobnost sklapanja braka, pravo na slobodan izbor partnera ili pravo da slobodno donose odluke o rađanju djece. Stoga je važno poduzeti sve mjere radi suzbijanja takve vrste diskriminacije i osigurati osobama s invaliditetom pravo na podršku za uspostavljanje bliskih odnosa, zasnivanje braka, roditeljstvo i na zaštitu spolno-reproduktivnog zdravlja.

Uz postojeće usluge u zajednici koje su osigurane kroz sustav socijalne skrbi, a koje su usmjerene između ostalog i na poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, značajnu ulogu imaju i organizacije civilnog društva koje na području grada Slavanskog Broda provode niz projekata i programa usmjerenih na podršku obitelji i promicanje prava djece.

Sustav socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj promiče razvoj obiteljskih oblika skrbi i razvoj usluga podrške u zajednici čiji je cilj da smještaj osoba s invaliditetom u ustanove socijalne skrbi postane iznimka koja će se koristiti se samo u situacijama kada je to neophodno. Stoga programi poput organiziranog stanovanja za osobe s intelektualnim teškoćama i udomiteljstvo za djecu s teškoćama u razvoju zahtijevaju punu podršku lokalne zajednice.

Sažetak dosadašnjih postignuća

Mjere i aktivnosti zacrtane u prethodnom razdoblju provedbe Lokalne strategije području „Obitelj i život u zajednici“ realizirane su dijelom kroz sustav postojećih oblika podrške sustava socijalne skrbi, a dijelom provedbom projekata udruga osoba s invaliditetom

- Savjetovališni rad za osobe s invaliditetom provodila je većina udruga u sklopu svojih projektnih aktivnosti (Udruga osoba s invaliditetom „Loco-Moto: Informativno-savjetodavni servis koji obuhvaća pravno savjetovanje i informiranje, psihološko savjetovanje, individualno i grupno, uz podršku stručnjaka, te savjetovanje „sebi sličnih“. Kroz projekt „Znanje se množi dijeljenjem“ radilo se na osnaživanju žena i mladih s invaliditetom za uključivanje u javni i politički život. Snimljeno je 5 radijskih emisija o životu žena s invaliditetom. Snimljen je video „Ispeci pa reci“ s najintimnijim pričama i željama žena s invaliditetom.
- Programima osobne asistencije za osobe s najtežim stupnjem invaliditeta, kojim se omogućuje samostalniji život u svom domu i znatno rasterećuje obitelj od svakodnevne skrbi, godišnje je bilo obuhvaćeno i do 40 osoba s najtežim stupnjem invaliditeta. Isto tako zapošljavanjem komunikacijskog posrednika/tumača/prevoditelja znakovnog jezika u Udruzi gluhih i nagluhih Brodsko-posavske županije osigurana je pomoć za 40 njihovih članova. Uz osobnu asistenciju u proteklom je periodu kroz programe pomoći u kući obuhvaćeno preko 100 kućanstava osoba s invaliditetom uz zapošljavanje kroz mjere javnih radova HZZ-a.
- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod provodi poludnevni boravak i uslugu osobne asistencije. Poludnevni boravkom kroz partnerstvo s Centrom za socijalnu skrb pruža se podrška za 43 osobe s intelektualnim teškoćama čiji je izbor život u obitelji, a s druge strane pruža se podrška i obitelji s ciljem prevencije institucionalizacije. Uslugom osobne asistencije za 8 najtežih korisnika u njihovom domu, osobe s intelektualnim teškoćama imaju podršku u aktivnostima koje su u skladu s njihovim potrebama i željama te im se time unaprijedila kvaliteta svakodnevnog života.
- Ustanova Zlatni cekin u kroz djelatnost rehabilitacije i predškolskog odgoja skrbi od djeci s teškoćama u razvoju, a kroz program psihosocijalne potpore znatno pomaže roditeljima od suočavanja s dijagnozom do prolaska kroz proces rehabilitacije.
- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod je pomoću novčane donacije Udruge „RTL pomaže djeci“ postala vlasnik imanja u Općini Bukovlje. Time je riješen prostorni kapacitet Udruge te je Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku podnesen Zahtjev za izdavanje rješenja za

ispunjavanje minimalnih uvjet za pružanje socijalnih usluga.

- Zaposlenici i voditelji udruga sudjelovali su na brojnim edukacijama i radionicama s ciljem stjecanja znanja i vještina vezanih uz vođenje udruga, pružanja socijalnih usluga, osnaživanja članstva i pružanja podrške obiteljima.
- Provođene su kontinuirane kućne posjete obiteljima osoba s invaliditetom

Ciljevi i očekivani ishodi u razdoblju od 2018. do 2022. godine

- Jačanje svijesti društva o pravu osoba s invaliditetom na partnerske odnose, brak, roditeljstvo i obitelj.
- Jačanje svijesti o potrebi poštivanja prava na obiteljski život i značaju kvalitetnog obiteljskog života za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.
- Osiguranje pristupačne informacije o spolnim i reproduktivnim pravima svim osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava.
- Osiguranje i unaprjeđenje kvalitetne usluge podrške kako bi se osobama s invaliditetom omogućio ostanak u vlastitoj obitelji.
- Podrška razvoju specijaliziranih udomiteljskih obitelji za djecu s teškoćama u razvoju.

Mjera 1. Osigurati pristupačne informacije o spolnim i reproduktivnim pravima osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osigurati informacije o spolnim i reproduktivnim pravima svim osobama s invaliditetom u svrhu poticanja ostvarivanja roditeljskih prava u pristupačnom obliku i primjereno dobi (predavanja, radionice, radijske emisije)	– broj održanih predavanja/radionica te broj osoba s invaliditetom koje su prisustvovala predavanjima/radionicama – broj osoba kojima su distribuirani materijali	Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom Sunositelji: Zavod za javno zdravstvo BPŽ, Centar za socijalnu skrb, Bračno i obiteljsko savjetovalište	sredstva su osigurana u sklopu redovite djelatnosti i kroz financiranje projekata	kontinuirano	Informacije o spolnim i reproduktivnim pravima osoba s invaliditetom - projektne aktivnosti udruga osoba s invaliditetom
2. Stvarati uvjete za osamostaljivanje mladih s invaliditetom (stanovi, prilagodbe stambenih objekata, asistencija)	- broj stanova dodijeljen mladima s invaliditetom, - broj prilagodbi stambenih objekata - broj asistenata	Nositelj: Grad Slavonski Brod Sunositelji: Udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	Proračun Grada Slavonskoga Broda, Državni proračun	kontinuirano	Broj mladih osoba koje su iskazale želju za samostalan život

Mjera 2. Promoviranje obiteljskih vrijednosti i značenja obiteljskog odgoja za razvoj djece s teškoćama u razvoju					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. U predškolskim ustanovama i školama osigurati stručnu potporu roditeljima djece s teškoćama u razvoju	Broj roditelja obuhvaćenih sustavnom podrškom u odgojno-obrazovnim ustanovama	Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, dječji vrtići, osnovne škole	Sredstva za redovitu djelatnost ustanova	kontinuirano	U sklopu redovnih programskih aktivnosti odgojno/obrazovne ustanove promoviraju obiteljske vrijednosti. Dječji vrtić Cekin: rad s roditeljima djece s teškoćama u razvoju. OŠ „Milan Amruš“ rad s roditeljima.
Mjera 3. Pružiti podršku razvoju udomiteljstva za djecu s teškoćama u razvoju					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Poticati smještaj djece s teškoćama u razvoju u udomiteljstvo s naglaskom na	– broj specijaliziranih udomitelja – broj djece s teškoćama u razvoju koja su smještena u udomiteljsku obitelj	Nositelj: Centar za socijalnu skrb	Državni proračun	kontinuirano	Broj djece s teškoćama u razvoju smještene

senzibilizaciju javnosti, odnosno potencijalnih udomitelja o važnosti udomljavanja djece s teškoćama u razvoju	tijekom kalendarske godine	Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Udruga udomitelja, udruge osoba s invaliditetom			u udomiteljske obitelji
2. Razvijati usluge psihosocijalne podrške obiteljima i udomiteljski obiteljima	Povećan broj usluga i broj obuhvaćenih obitelji i udomiteljskih obitelji	Nositelji: Centar za socijalnu skrb, udruge Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom	Sredstva ESF, Državni proračun	kontinuirano	Broj obitelji kojima je potrebna psihosocijalna podrška
Mjera 4. Proširivanje sustava podrške obiteljima djece s teškoćama u razvoju					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Proširivanje usluga psihosocijalne podrške u obitelji.	Povećan broj usluga psihosocijalne podrške u obitelji	Nositelj: Centar za socijalnu skrb Sunositelji: Zlatni cekin, udruge za djecu s teškoćama u razvoju	Sredstva Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	kontinuirano	Broj pruženih usluga psihosocijalne podrške u obitelji
2. Uvođenje novih usluga usmjerenih na najmlađu djecu s teškoćama u razvoju i razvojnim rizicima	Uvedena usluga rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju	Nositelj: Centar za socijalnu skrb Sunositelji: udruge za djecu s teškoćama u razvoju	Različiti natječaji, Sredstva Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	kontinuirano	Broj postojećih usluga
3. Osnaživanje pojedinih članova obitelji djece s teškoćama u	Pokrenute grupe podrške roditelja	Nositelj: udruge za djecu s	Sredstva ESF	kontinuirano	Postojeći

razvoju	<p>Pokrenute grupe podrške braće i sestara djece s teškoćama u razvoju.</p> <p>Održane radionice za braću i sestre.</p> <p>Održane radionice za povećanje roditeljskih kompetencija s ciljem poticanja optimalnog razvoj djece s teškoćama u razvoju i razvojnim neurorizicima u svakodnevnim situacijama</p>	teškoćama u razvoju	Sredstva Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku		programi
4. Uvođenje psihosocijalne podrške udomiteljima	Uvedena nova socijalna usluga u domu udomitelja ili kod pružatelja usluga.	<p>Nositelj: Centar za socijalnu skrb</p> <p>Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Udruga udomitelja, udruge osoba s invaliditetom</p>	Državni proračun	kontinuirano	Postojeći sustav psihosocijalne podrške udomiteljima
5. Povećati informiranost i razviti svijest roditelja o važnosti rane intervencije, tiskani informativno-edukativni materijali, mediji	Tiskani materijali, letci, radijske i televizijske emisije, promoviranje putem web portala	Nositelj: udruge za ranu inetrvciju, udruge osoba s invaliditetom	Sredstava ESF-a, Natječaji za financiranje projekata	kontinuirano	Provedene aktivnosti
6. Unaprijediti suradnju različitih organizacija koje su uključene u skrb, brigu o zdravlju, odgoj i obrazovanje, rehabilitaciju	Interdisciplinarna predavanja i radionice bodovana od komora liječnika, medicinskih sestara, edukukatora-rehabilitatora, fizioteraputa, radnih terapeuta, psihologa	Nositelj: udruge za ranu inetrvciju, udruge osoba s invaliditetom	Sredstava ESF-a, Natječaji za financiranje projekata	kontinuirano	Postojeća suradnja

7. Uvedena usluga pružanja stručne pomoći pri uključivanju djece s teškoćama u razvoju u redovne sustave odgoja i obrazovanja	Pokrenuta nova usluga Edukacijsko-rehabilitacijski postupci, savjetovanje učiteja, odgajatelja, izrade IPPa	Nositelj: osnovne škole Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom, udruge za ranu intervenciju	Sredstava ESF-a, Natječaji	kontinuirano	Postojeće usluge
---	--	---	----------------------------	--------------	------------------

2. ŽIVOT U ZAJEDNICI

Republika Hrvatska, u svrhu unaprjeđenja socijalnih, obrazovnih, odgojnih, kulturnih, materijalnih i ostalih uvjeta za trajnu dobrobit djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, posebice onih smještenih u domovima socijalne skrbi, provodi niz mjera s ciljem njihovog uključivanja u život zajednice. U tu svrhu potiče, koordinira, prati i nadzire razvoj usluga te provodi mjere usmjerene deinstitucionalizaciji korisnika i decentralizacije usluga u zajednici usmjerenih svim korisničkim skupinama sukladno propisima, kao i nacionalnim i međunarodnim dokumentima. Iako je institucionalna skrb još uvijek najčešći oblik izvanobiteljskog zbrinjavanja djece u većini europskih zemalja, pa tako i u Hrvatskoj, daljnji razvoj slijedi smjer deinstitucionalizacije, restrukturiranja institucionalne skrbi, jačanja prevencije i mjera izdvajanja djece iz bioloških obitelji i razvijanja alternativnih oblika zbrinjavanja. Opređeljenost Republike Hrvatske za proces transformacije i deinstitucionalizacije vidljiva je promjenom zakonske regulative i donošenjem strateških dokumenata. Razvoj odgovarajućih službi podrške u zajednici od iznimnog je značaja za uspješno provođenje politike deinstitucionalizacije te je istaknut kao jedan od značajnih područja socijalnog planiranja na državnoj i lokalnoj razini.

Sažetak dosadašnjih postignuća

- Zahvaljujući kvalitetnim projektima udruga, u proteklom je razdoblju postignut znatan napredak u području prevencije institucionalizacije, u deinstitucionalizaciji, razvoju programa pomoći u kući, osobne asistencije, psihosocijalne podrške i dnevnih aktivnosti.

- S ciljem uključivanja u život zajednice osoba s psihičkim poteškoćama osnovana je Udruga za unaprjeđenje duševnog zdravlja „Vrapčići“ koja radi na podizanju kvalitete života osoba s psihičkim bolestima i članova njihovih obitelji kroz pružanje usluga boravka, rehabilitacije, savjetovanja i usluga socijalne skrbi. Prioriteti udruge su prevencija, rehabilitacija i resocijalizacija, te antistigmatizirajući programi. Kroz programe „Klub Vrapčići“ i „Kriila za let“ korisnicima i njihovim obiteljima pružena je konkretna pomoć kroz osiguravanje boravka, radionice, savjetovanja, edukacije i psihosocijalne podrške. Udruga broji 185 članova, od čega dnevno pruža usluge za prosječno 20 korisnika.

- Udruga osoba s invaliditetom Slavonski Brod „Loco-Moto“, Društvo multiple skleroze Brodsko-posavske županije, Centar za inkluzivnu podršku te Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč, provode programe poludnevnog boravka u sklopu kojih se organiziraju različite aktivnosti: kreativne radionice (tečaj makramea, izrada predmeta od recikliranog otpada, pisanje terapijskih priča i sl.), sportsko rekreativne aktivnosti, vježbe uz pomoć fizioterapeuta, edukativne radionice (tečaj prve pomoći), izlete i sve ostale aktivnosti za koje korisnici pokažu interes.

- Udruga za promicanje inkluzije Slavonski Brod je pokrenula i dovršila izgradnju Dnevnog centra za osobe s intelektualnim poteškoćama koji je otvoren 2012. godine, a udruga prerasta u Centar za inkluzivnu podršku. Od 2013. godine Centar provodi program samostalnog stanovanja za osobe s intelektualnim poteškoćama, organiziran u

10 stambenih jedinica u koje su trenutačno smještene 44 korisnika i program dnevnog boravka za 30 korisnika koji žive u svojim obiteljima. Udruga provodi program „Pakirnica dobrih želja“, kao oblik integrativne radionice (izgrađen prostor pakirnice i kupljeni strojevi za pakiranje rasutih proizvoda i te je 12. lipnja 2017. izvršena registracija j.d.o.o. i provedena edukacija 10 korisnika za rad na strojevima, te sklopljen ugovor o radnoj aktivnosti s tri poduzeća.

- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod kroz poludnevni boravak svakodnevno organizira aktivnosti za svoje korisnike: vježbe snalaženja u okolini, razvoj socijalnih i emocionalnih vještina, razvijanje interesa i želja osoba s intelektualnim teškoćama, razvijanje radnih navika, rad u vlastitom vrtu, sportsko-rekreacijske aktivnosti, likovne, kazališne i glazbene radionice, savjetovanje i informiranje o pravima i uslugama. Udruga je pomoću donacije udruge „RTL pomaže djeci“ skupila novčana sredstva i postala vlasnikom novog imanja. To je omogućilo proširivanje usluga koje Udruga pruža korisnicima čiji je odabir život u obitelji, a sve u cilju prevencije institucionalizacije i povećanja socijalnog uključivanja korisnika.

- Udruga slijepih Brodsko-posavske županije provodi programe podrške svojim članovima provedbom socijalnih usluga asistencije videćeg pratitelja i pomoći u kući. Udruga je u suradnji s Hrvatskim savezom slijepih provela tečaj orijentacije s bijelim štapom.

- Udruga gluhih i nagluhih osigurala je za svoje članove usluge tumača/prevoditelja znakovnog jezika, čime je ublažena komunikacijska izoliranost i osigurana dostupnost informacija na razumljiv način gluhih i nagluhim osobama.

Ciljevi i očekivani ishodi u razdoblju od 2018. do 2022. godine

– Unaprijeđen sustav rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju.

– Pružanje podrške procesu transformacije domova i deinstitucionalizacije korisnika, djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom koji se nalaze na dugotrajnom smještaju.

- Proširen opseg i kvaliteta socijalnih usluga u zajednici.

Mjera 1. Unaprijediti sustav probira, rane dijagnostike i rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Izraditi Protokol o postupanju za ranu intervenciju na lokalnoj razini	– izrađen Protokol o postupanju za ranu intervenciju	Nositelji: Centar za socijalnu skrb, Opća bolnica, Dom zdravlja, Sunositelji: Zlatni cekin, udruge osoba s invaliditetom	sredstva iz Državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	2019.	Zlatni cekin provodi Protokol o postupanju za ranu intervenciju.

Mjera 2. Razvijati i širiti mrežu izvaninstitucionalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom usmjerenih ka njihovom punom uključivanju u život zajednice					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Poticati razvoj i širenje izvaninstitucionalnih usluga za osobe s invaliditetom (npr. usluga tumača znakovnog jezika/komunikacijskog posrednika za ostale sustave komunikacije, videćeg pratitelja, osobne asistencije, intervenora i druge usluge)	– osiguran kontinuitet i dostupnost usluga djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom	Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, drugi pružatelji socijalnih usluga	Državni proračun, putem projekta u okviru ESF-a	kontinuirano	Trenutačni broj usluga osobne asistencije, tumača znakovnog jezika i videćeg pratitelja
2. Poticati razvoj i širenje modela psihijatrije u zajednici s omogućenim uslugama privremenog i trajnog smještaja, korištenja usluge mobilnih timova i programa resocijalizacije i rehabilitacije	- osigurani kapaciteti za razvoj modela psihijatrije u zajednici	Nositelji: Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“, Zavod za javno zdravstvo Sunositelji: udruge osoba s psihičkim teškoćama i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, drugi pružatelji socijalnih usluga	Državni proračun, putem projekta u okviru ESF-a	kontinuirano	Proširenje socijalnih usluga iz sredstava MZ i MDOMSP, provođenje ESF projekata za smanjenje broja institucionaliziranih osoba.
Mjera 3. Provedba procesa deinstucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Podržati proces deinstucionalizacije kroz	Broj osoba za koje	Nositelj:	Sredstva	kontinuirano	23 korisnika iz

pružanje usluga u zajednici (za slijepe osobe videći pratitelj, asistent, pomoć u kući)	su osigurane usluge u zajednici	Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom Sunositelji: ustanove socijalne skrbi i ostali pružatelji socijalnih usluga	osigurana u DPRH i kroz projekte iz ESF-a		institucije uključenih u izvaninstitucionalne oblike skrbi – u program organiziranog stanovanja i 11 korisnika programom prevencije institucionalizacije iz bioloških obitelji uključeno u program OS-CIPa
2. Organizirati kampanju u svrhu promidžbe novih usluga u zajednici	– provedena kampanja u svrhu promidžbe novih usluga u zajednici	Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom Sunositelji: ustanove socijalne skrbi i ostali pružatelji socijalnih usluga	Sredstva osigurana u DPRH i kroz projekte iz ESF-a, Proračun Grada Slavonskog Broda	kontinuirano	Radio FM92 kroz svoje radijske emisije posvećene osobama s invaliditetom redovito informira javnost o uslugama koje se pružaju u zajednici
Mjera 4. Razviti uslugu organiziranog stanovanja za osobe s najtežom vrstom i stupnjem tjelesnog oštećenja					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Poticati uspostavljanje stambenih zajednica za osobe s najtežom vrstom i stupnjem tjelesnog oštećenja, te za osobe s psihičkim	– broj uspostavljenih stambenih zajednica – broj korisnika	Nositelj: Centar za socijalnu skrb, udruge osoba s invaliditetom i udruge osoba s psihičkim	Sredstva osigurana u DPRH i kroz	kontinuirano	Ne postoji usluga organiziranog stanovanja za osobe

oboljenjima. Za psihički oboljele osobe osigurati povratak u zajednicu kroz smještaj u zajednici te pomoć u kući i program resocijalizacije i sudjelovanja u zaštitnim radionicama	usluge organiziranog stanovanja	oboljenjima Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom	projekte iz ESF-a		s najtežom vrstom i stupnjem tjelesnog oštećenja i s psihičkim oboljenjima
--	---------------------------------	---	-------------------	--	--

3. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Obrazovanje kao cjeloživotni proces stjecanja znanja i vještina, odnosno razvoja sposobnosti, važan je aspekt života svakog pojedinca. Obrazovanje je u Republici Hrvatskoj svakome je dostupno, pod jednakim uvjetima, u skladu sa sposobnostima te je unutar obrazovnog sustava osigurana horizontalna i vertikalna prohodnost. Obrazovni sustav utemeljen je na znanstvenim spoznajama i osigurava poštivanje ljudskih prava i prava djece kao i pravo svakog pojedinca na inkluzivno obrazovanje. Inkluzivno obrazovanje podrazumijeva uvažavanje različitosti svakog pojedinca te prilagodbu obrazovnog sustava i školskih ustanova potrebama, mogućnostima, sposobnostima i interesima svojih korisnika, a kako bi osobnost svakog pojedinca došla do punog izražaja. U nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja je kontinuirano unaprjeđenje provedbe inkluzivnog obrazovanja na svim razinama obrazovnog sustava.

Sažetak dosadašnjih postignuća

- djeca s teškoćama u razvoju predškolskog uzrasta obuhvaćena su programima Dječjeg vrtića „Ivana Brlić-Mažuranić“ i Dječjeg vrtića „Cekin“. Poseban značaj Dječjeg vrtića „Cekin“ očituje se upravo u poticanju procesa integracije djece s teškoćama u redovan predškolski program uz mogućnost rehabilitacijskog tretmana.

- u devet redovnih osnovnih škola na području grada kroz sustav redovnog obrazovanja školuju se učenici s lakšim teškoćama u razvoju, učenici sa senzoričkim i motoričkim oštećenjima, učenici na stupnju lake intelektualne teškoće.

- Učenici s višestrukim kombiniranim teškoćama u razvoju s područja cijele Brodsko-posavske županije školuju se u OŠ „Milan Amruš“. Kod učenika postoji više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju, a određene su orijentacijskom listom vrsta teškoća u skladu s Pravilnikom: oštećenja vida, oštećenja sluha, oštećenja jezično-govorne-glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju, oštećenja organa i organskih sustava, intelektualne teškoće, poremećaji u ponašanju i oštećenja intelektualnog zdravlja. Učenicima je određen, u skladu s Rješenjem Stručnog povjerenstva Ureda državne uprave o primjerenom programu obrazovanja te Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, NN 152/2014. poseban program uz individualizirane postupke (čl. 8) ili poseban program za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke (čl. 9). Nadalje, od dodatnih odgojno-obrazovnih i rehabilitacijskih programa u školi se provode: Program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka (čl. 10) - provode ga edukacijski rehabilitatori stručnog zvanja dipl. defektolog, prof. rehabilitator i magistar/tra edukacijske rehabilitacije, Program produženoga stručnog postupka (čl. 11) - provode ga edukacijski rehabilitatori stručnog zvanja dipl. defektolog, prof. rehabilitator i magistar/tra edukacijske rehabilitacije. Rehabilitacijski programi, koji su također propisani Pravilnikom (NN 152/2014), zbog nedostatka prostornih i materijalnih uvjeta provode se u okviru redovne nastave te kroz program edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka: a) razvojnu rehabilitaciju (edukacijski

rehabilitatori), b) glazboterapiju (prof. glazbene kulture) te c) kineziterapiju (prof. tjelesno-zdravstvene kulture). Škola aktivno surađuje sa svim osnovnim i srednjim školama, ali i drugim ustanovama. Također, literarni i likovni radovi učenika priznati su i nagrađeni u rangu s redovnim školama. Škola je dvaput sudjelovala na državnoj razini susreta LiDraNo, kao najuspješnija u Brodsko-posavskoj županiji. Na državnoj razini škola je dobila status „Škola filantrop“, uz još devet škola. Osim toga, učenici škole bili su i na Državnoj smotri učeničkog zadrugarstva, gdje su predstavljeni rad i djelovanje školske zadruge „Tkanica“. Nadalje, škola sudjeluje redovno i na Državnom natjecanju u organizaciji Hrvatskog školskog športskog saveza. Tijekom školske godine 2016./2017. škola je dobila zlatni status Eko škole. Svake godine škola sudjeluje u brojnim projektima te se uključuje na sve natječe. Svojim djelovanjem škola nastoji povezati što više institucija, senzibilizirati širu javnost na suživot svih – s teškoćama ili bez njih, u društvo koje zajedničkim snagama može ostvariti što bolje uvjete i jednaka prava za sve.

- u redovni sustav srednjoškolskog obrazovanja potpuno ili djelomično se integriraju učenici s teškoćama u razvoju. Učenici s većim teškoćama, umjerenom ili težom mentalnom retardacijom i učenici s autizmom ne obrazuju se već se osposobljavaju do 21. godine života.

- s ciljem osiguranja pomoćnika u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju Udruga Loco-Moto 2011. godine kroz projekt osigurava sredstva za dvoje učenika s područja Općine Klakar. Od 2012. godine prijavom na natječaj MSPM-a usluga pomoćnika u nastavi osigurana je još za dvoje učenika. Od 2013. godine financiranje pomoćnika u nastavi preuzima MZOS te je uslugu preko Udruge koristilo 5 učenika. U šk. God. 2013./2014. koristeći mjeru „Mladi za mlade - pomagači u nastavi“ Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Grad Slavonski Brod je zaposlio 11 pomagača u nastavi. Od školske godine 2015./2016. Grad koristi sredstva Europskog socijalnog fonda te je kroz projekt „HELPING“ za 26 učenika s teškoćama u razvoju osigurao 25 pomoćnika u nastavi. U školskoj godini 2016./2017. provodila se druga faza projekta, „HELPING II“, kojom je obuhvaćeno 44 učenika s teškoćama u razvoju za koje je osigurano 40 pomoćnika u nastavi i 1 stručni komunikacijski posrednik. U školskoj godini 2017./2018. obuhvaćeno je 56 učenika s 50 pomoćnika u nastavi i 1 komunikacijski pomoćnik.

- Postignut je napredak na području suradnje udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom i odgojno-obrazovnih ustanova, s tim da je ova suradnja izraženija s predškolskim ustanovama i osnovnim školama. Sa školama se uspostavlja partnerski odnos i suradnja pri osmišljavanju i realizaciji projekata. Od rujna 2008. do kolovoza 2009. godine u školama se provodio projekt DMS pod nazivom „Podizanje javne svijesti o pravima osoba s invaliditetom – tolerancija za raznolikosti u društvu“, financiran od strane MZSS. Udruga osoba s invaliditetom Loco-Moto se prigodnim programom i interaktivnim radionicama predstavila učenicima OŠ „Ivan Goran Kovačić“ u Starom Petrovom Selu, učenicima OŠ „Antun Mihanović“ i OŠ „Dragutin Tadijanović“ u prostoru udruge, te polaznicima Dječjeg vrtića „Hlapić“ u prostoru vrtića. Svake godine, već 15 godina, organizira se edukativno-zabavni, cjelodnevni izlet u Popovićevoj šumici. Na izletu sudjeluje oko 250 učenika gradskih osnovnih škola koji pješače do Planinarskog doma gdje ih čekaju članovi Udruge osoba s invaliditetom Loco-Moto, ali i drugih udruga (Inkluzije, Regoč, Dječjeg doma). Kroz zajedničke zabavne igre i edukativna predavanja razvija se tolerancija i osjećaj za volonterski rad. Udruga gluhih i nagluhih provodila je u školama sljedeće programe: 2009. u OŠ „Hugo Badalić“ edukaciju učenika: kako komunicirati s osobama oštećena sluha, za Međunarodni tjedan gluhih edukacija studenata Učiteljskog fakulteta s istom temom, 2010. nastavak edukacije s proširenjem, približavanje znakovnog jezika čujućoj djeci OŠ „Antun Mihanović“, OŠ „Hugo Badalić“. Potom 2013. sučenicima 2. i 3. razreda OŠ „Antun Mihanović“ projekt „Jednaki a različiti“ u Udruzi – naglasak na kako prepoznati i komunicirati s nagluhim kolegama iz razreda i općenito komunikacija znakovnim jezikom, 2015. edukacija u OŠ „Hugo Badalić“ i „Vladimir Nazor“ – kako komuniciraju gluhih i nagluhih. Također 2015. na gradskom Korzu u svibnju i listopadu održana „Kratka škola znakovnog jezika“ za sve generacije.

Udruga slijepih BPŽ tijekom 2010. i 2011. godine provodila je jednogodišnji projekt „Mladost u spoznaji o slijepima“ za učenike sedmih i osmih razreda osnovnih škola s

područja Slavonskog Broda. OŠ „Antun Mihanović“ provodila je UNICEF-ov projekt „Govorimo o mogućnostima“,

- Odgojno-obrazovne ustanove s područja grada su kroz redovan sustav pružale mogućnost svojim djelatnicima za edukaciju, dok se broj stručnih suradnika u školama postupno povećavao.
- Nabavka didaktičke opreme u predškolskim ustanovama i školama odvijala se osim u sklopu redovnih sredstava nerijetko i putem donacija, te kroz projekte.
- Izradom Vodiča za osobe s invaliditetom sačinjen je detaljan prikaz svih odgojno-obrazovnih ustanova u gradu s obzirom na pristupačnost.

Ciljevi i očekivani ishodi od 2018. do 2022.

- Osigurani uvjeti (programski, profesionalni, prostorni i sl.) inkluzivnog obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju..
- Uključenost većeg broja djece s teškoćama u razvoju u redoviti sustav predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog te visokoškolskog odgoja i obrazovanja u sredini u kojoj dijete/mlada osoba živi.

Mjera 1. Osigurati inkluzivno obrazovanje za učenike s teškoćama u razvoju

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Povećati broj djece s teškoćama u razvoju upisanih u predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove	– broj djece s teškoćama u razvoju upisanih u predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove	Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja Sunositelji: predškolske ustanove, osnovne i srednje škole na području grada	za provedbu aktivnosti nisu potrebna dodatna sredstva	kontinuirano	U školskoj 2017./18. godini upisano je: u predškolske programe 48 djece s teškoćama, u osnovnoškolske programe 385 učenika s teškoćama u razvoju, u srednjoškolske programe 72 učenika s

					teškoćama u razvoju
Mjera 2. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Organizirati sustavne edukacije i supervizije pomoćnika u nastavi i u dječjim vrtićima	Organizirane kontinuirane edukacije i supervizije pomoćnika u nastavi i u predškolskim ustanovama	Nositelj: udruge za ranu inetrvciju, udruge osoba s invaliditetom	Sredstava ESF-a, natječaji	kontinuirano	Izveštaji
2. Uvedena usluga pružanja stručne pomoći pri uključivanju djece s teškoćama u razvoju u redovne sustave odgoja i obrazovanja	Pokrenuta nova usluga Edukacijsko rehabilitacijski postupci, savjetovanje učitelja, odgajatelja, izrade IPPa	Nositelj: Osnovne škole Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom, udruge za ranu intervenciju	Sredstava ESF-a, natječaji	kontinuirano	Broj usluga
3. Osigurati profesionalno usmjeravanje učenika s teškoćama	– broj učenika s teškoćama uključenih u postupke profesionalnog usmjeravanja	Nositelj: HZZ Snositelji: osnovne i srednje škole	Kroz redovitu djelatnost	kontinuirano	Za upis u školsku godinu 2017./2018., Područni ured Slavonski Brod Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje izdao su ukupno 49 stručnih mišljenja učenicima s teškoćama u razvoju.

Mjera 3. Uspostaviti jedinstveni sustav osiguravanja neposredne potpore pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osigurati pomoćnika u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju i stručnih komunikacijskih posrednika gluhim, nagluhim i gluhoslijepim učenicima na temelju prethodno utvrđenih potreba	– broj osiguranih pomoćnika u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju i stručnih komunikacijskih posrednika gluhim, nagluhim i gluhoslijepim učenicima	Nositelj: Grad Slavonski Brod Razvojna agencija Grada, udruge osoba s invaliditetom Sunositelji: osnovne škole	sredstva su osigurana u DP 2017. – 2019. EU fondovi	kontinuirano	U 2017./18. školskoj godini 51 pomoćnik u nastavi za 56 učenika i 1 komunikacijski
2. Organizirati sustavne edukacije i supervizije pomoćnika u nastavi	– broj provedenih edukacija i supervizija	Nositelj: Grad Slavonski Brod Razvojna agencija Grada, udruge osoba s invaliditetom Sunositelji: osnovne škole	sredstva su osigurana u DP 2017. – 2019. EU fondovi	kontinuirano	Edukacija pomoćnika se provodi prije početka provedbe projekta
Mjera 4. Osigurati uključivanje pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju u predškolske ustanove					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Poticati izradu projekta i apliciranje na natječajne vezano uz osiguravanje uvjeta za zapošljavanje pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju u i sustavne predškolskim programima	– broj djece za koju su osigurani pomoćnici – broj pomoćnika u predškolskom programu	Nositelj: Grad Slavonski Brod, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Razvojna agencija Grada Sunositelji: predškolske ustanove	EU fondovi	kontinuirano	U predškolskim ustanovama nema zaposlenih pomoćnika i

Mjera 5. Poticati projekte organizacija civilnog društva s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih oblika potpore djeci s teškoćama u razvoju u odgoju i obrazovanju					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Temeljem natječaja osigurati financiranje udruga za provedbu projekata s ciljem pružanja potpore djeci s teškoćama u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja	– broj udruga kojima su osigurana sredstva za provedbu projekata s ciljem pružanja potpore djeci s teškoćama u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja	Nositelj: Grad Slavonski Brod Sunositelji: udruge, odgojno-obrazovne ustanove	sredstva su osigurana u Gradskom proračunu	kontinuirano	Odobreni projekti šk. god. 2017./2018. projekt za provedbu programa s ciljem pružanja izvaninstitucionalnih oblika potpore učenicima u odgoju i obrazovanju.
Mjera 6. Povećati dostupnost visokog obrazovanja					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Unaprijediti studentski standard uz posebnu skrb za socijalnu dimenziju studiranja studenata s invaliditetom	Broj dodijeljenih stipendija studentima s invaliditetom	Nositelj: Grad Slavonski Brod Sunositelj: Studentski dom Slavonski Brod	sredstva su osigurana u Gradskom proračunu, Državni proračun	kontinuirano	U akademskoj godini 2017./18. nije bilo zahtjeva za stipendiranje studenata s invaliditetom

4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Republika Hrvatska u području zdravstvene zaštite, osobitu pozornost daje položaju osoba s invaliditetom u sustavu zdravstva i pravu na zdravlje. Osobe s invaliditetom imaju pravo na uživanje najviših ostvarivih zdravstvenih standarda bez diskriminacije na osnovi invaliditeta, a nacionalne i niže razine upravljanja dužne su poduzeti odgovarajuće mjere za osiguranje pristupa zdravstvenim uslugama i programima. Osobama s invaliditetom treba osigurati one usluge i programe koje koriste i drugi, uključujući područje spolnog i reproduktivnog zdravlja. Istovremeno, potrebno je osigurati i zdravstvene usluge koje su im potrebne upravo zbog njihovog invaliditeta, uključujući primjerenu ranu identifikaciju i intervenciju, kao i usluge koje preveniraju daljnji invaliditet. U *Konvenciji* se naglašava važnost nediskriminirajućeg i etičkog pristupa u pružanju zdravstvenih usluga.

Zdravstvena zaštita obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja, sprječavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju.

Sažetak dosadašnjih postignuća

- Prilikom izrade Vodiča za osobe s invaliditetom izvršen je uvid u pristupačnost svih zdravstvenih ustanova u gradu, a sama objava ovog Vodiča 2012. godine uvjetovala je u narednom razdoblju znatan napredak u prilagodbi ovih prostora.

- Udruga slijepih BPŽ je 2009. godine provodila program „Edukacijom do boljeg zdravlja“. U Edukativno-rehabilitacijskom kampu slijepih u Premanturi oko 30 članova s pratiocima sudjelovalo je u 6-dnevnoj radionici gdje su organizirana stručna predavanja o zdravoj prehrani, tjelesnoj vježbi.

- Udruge na godišnjoj razini za svoje članove organiziraju zdravstvena predavanja s ciljem prevencije raka dojke i debelog crijeva, osteoporoze, prevencije ovisnosti i dr.

- Na inicijativu Udruge osoba s invaliditetom „Loco-Moto“ primarna ginekološka ordinacija u Domu zdravlja je opremljena djelomično prilagođenom ambulantom (prilagođeni stol za pregled)

- Društvo multiple skleroze BPŽ kroz projekte/programe nastoji osigurati zdravstvene usluge (usluge fizioterapeuta, terapije UZV po Seltzeru, individualne i grupne vježbe, masažu, individualna i grupna savjetovanja fizioterapeutkinje u udruzi i na terenu kod teško pokretnih članova). Od 2010. do 2013. udruga je provodila trogodišnji program pod nazivom „Prevencija institucionalizacije i povećanje kvalitete života osoba s invaliditetom (oboljelih od multiple skleroze)“, kojeg je financiralo Ministarstvo socijalne politike i mladih, a provodio se u partnerstvu s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Gradom Slavonskim Brodom i Centrom za socijalnu skrb Slavonski Brod. Cilj programa je bio spriječiti institucionalizaciju i osigurati usluge geronto-domaćica i fizioterapeuta korisnicima s najtežim stupnjem invaliditeta. Obuhvaćao je i grupne vježbe pokretnih članova u Sportskoj dvorani „Vijuš“, koje je vodila viša fizioterapeutkinja, kreativne, informatičke i psihološke radionice za sve članove. Kroz program je tiskana i brošura o Društvu. Program je završio 31. svibnja 2013. godine, a provedba je nastavljena do kraja 2013. godine. Vježbe je nastavila provoditi administratorica udruge koja je ujedno i voditelj sportske rekreacije za osobe s invaliditetom. Od travnja 2015. godine Društvo je putem javnih radova na period od 6 mjeseci zaposlilo fizioterapeutkinju. Uz vježbe, Društvo je provodilo kroz navedeni Program i psihološke radionice za poboljšanje psihološkog stanja korisnika usluge, kojima je bilo obuhvaćeno 10-ak korisnika s područja Slavanskog Broda (kroz grupne radionice i individualna savjetovanja). Aktivnosti je provodila psihologinja.

Ciljevi i očekivani ishodi od 2018. do 2020.

- jednak pristup uslugama zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom bez obzira na spol, dob, podrijetlo ili stupanj invaliditeta;
 - osobama s invaliditetom, bez obzira na spol, dob, podrijetlo ili stupanj invaliditeta osigurati potpunu uključenost u donošenje odluka o planu za njihovu osobnu zdravstvenu skrb;
 - osigurati da potrebe osoba s invaliditetom budu uključene u informativni materijal zdravstvenog obrazovanja i kampanje javnog zdravstva;
 - osigurati primjereno liječenje osobama s psihičkim oboljenjima kroz mobilne timove, uz smanjenje broja trajnih institucionalizacija i razvoj programa psihijatrije u zajednici;
 - osigurati pristupačnost zdravstvenim ustanovama i kapacitete za sve osobe s invaliditetom na način razumljiv osobama s različitim vrstama oštećenja;
 - osigurati poštivanje specifičnosti s aspekta spolova u zdravstvenoj zaštiti osoba s invaliditetom;
 - osigurati jednak pristup zdravstvenim uslugama žena s invaliditetom, uključujući posebice preporođajno, ginekološko savjetovanje i liječenje, te savjetovanje o planiranju obitelji;
 - osobama s invaliditetom omogućiti pristup informacijama o pravima i mogućnostima njihova ostvarivanja na jeziku razumljivom osobama s različitim vrstama oštećenja;
 - osigurati provođenje rane dijagnostike u cilju otkrivanja i pravodobnog liječenja invaliditeta.
- osigurati nastavak provođenja zdravstvene skrbi koja će svojim aktivnostima odgovarati potrebama zdravstvenog stanja HRVI iz Domovinskog rata, pružiti prevenciju od još težih oštećenja te biti u mogućnosti pravovremeno odgovoriti na potrebe i sve teže narušeno zdravstveno stanje HRVI iz Domovinskog rata.

Mjera 1. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu zaštitu djece s teškoćama u razvoju

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osigurati prostorne i druge kapacitete koji djeci s	Stvoreni uvjeti u bolnici za boravak roditelja uz djecu	Nositelj: Opća bolnica „Dr. Josip	Ministarstvo zdravstva	2018.-2020.	Postojeći kapaciteti u

najtežim oblicima invaliditeta ili u specifičnim situacijama omogućuju boravak roditelja/ skrbnika u bolnici		Benčević“			bolnici
2. Osigurati materijalnu i stručnu potporu za provođenje postupaka fizikalne i druge potrebne terapije za djecu s teškoćama u razvoju	Obuhvat djece s teškoćama u razvoju rehabilitacijskim tretmanima	Nositelji: Opća bolnica, Poliklinika Zlatni cekin Sunositelji: Grad Slavonski Brod, Brodsko-posavska županija	HZZO	kontinuirano	Broj djece obuhvaćen posebnim rehabilitacijskim programima u Poliklinici Zlatni cekin i bolnici
3. Osigurati psihosocijalnu potporu i informacijsku podršku roditeljima koji se suočavaju s dijagnozom svoga djeteta - vođenje Registra	- Uspostavljanje jedinstvenog savjetovišta - Broj pruženih usluga	Nositelji: ZZJZ, Opća bolnica, Poliklinika Zlatni cekin Sunositelji: Udruga osoba s invaliditetom	HZZO	kontinuirano	Roditeljima su dostupne informacije i podrška u zdravstvenim ustanovama i udrugama
Mjera 2. Kontinuirano provoditi preventivne programe u cilju promicanja zdravlja i sprječavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Stomatološka zaštita osoba s invaliditetom,	- stvoreni materijalni, kadrovskih i drugi uvjet za provođenje složenijih stomatoloških	Nositelji: stomatološke ambulante	Sredstva osigurana	kontinuirano	Postojeće stomatološke

planiranje aktivnosti za pojedine grupacije osoba s invaliditetom i individualnih aktivnosti	postupaka - provođenje različitih vrsta edukacije o preveniranju i zaštiti bolesti zuba, posebno osoba s intelektualnim poteškoćama	na području grada Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, Udruga za prevenciju karijesa i zaštitu oralnog zdravlja	kroz redovitu djelatnost		ambulante osposobljene za pružanje usluga osobama s invaliditetom
2. Osigurati preventivne zdravstvene preglede za žene s invaliditetom i intelektualnim poteškoćama	- veći broj prilagođenih ginekoloških ambulanti - mamografski pregledi za žene s invaliditetom - edukacija o zdravlju žena, reprodukcijom i spolnom zdravlju, planiranju obitelji i drugim specifičnim područjima, osobito onim namijenjenim mladim djevojkama i ženama s invaliditetom	Nositelji: zdravstvene ustanove, HZJZ Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	Sredstva osigurana kroz redovitu djelatnost	kontinuirano	Obuhvat preventivnim pregledima
3. Preventivni programi namijenjeni muškim osobama s invaliditetom	- organiziranje redovnih godišnjih/dvogodišnjih pregleda prostate za muškarce s invaliditetom	Nositelji: zdravstvene ustanove, HZJZ Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	Sredstva osigurana kroz redovitu djelatnost	kontinuirano	Obuhvat preventivnim pregledima
4. Sistematski liječnički pregledi HRVI-a iz Domovinskog rata	- broj realiziranih sistematskih liječničkih pregleda (HRVI iz Domovinskog rata)	Nositelj: MHB, Opća bolnica	sredstva su osigurana u DP 2017. – 2019.	kontinuirano	Broj obuhvaćenih HRVI-a sistematskim pregledima
Mjera 3. Omogućiti dostupnost ortopedskih pomagala sukladno potrebama osoba s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i	Planirana financijska	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na

		organizacije	sredstva		koje će se mjeriti postignuće)
1.Oformiti jedinstvenu posudionicu ortopedskih pomagala	Stvoreni prostorni uvjeti za pokretanje rada posudionice ortopedskih i drugih pomagala	Nositelji: Grad Slavonski Brod, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva u Gradskom proračunu	2019.-2020.	Posudba ortopedskih pomagala se odvija u prostorima nekoliko udruga, Caritasa, Crvenog križa i osobnim kontaktima između građana
Mjera 4. Educirati zdravstvene radnike o posebnostima bolesti i stanja osoba s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/ Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Educirati i informirati zdravstvene radnike o specifičnostima komunikacije te pravima osoba s invaliditetom iz Konvencije o pravima osoba s invaliditetom	– broj provedenih edukacija i informativnih poruka	Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: ZZJZ, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Edukacija zdravstvenih radnika nakon završenog formalnog obrazovanja je obvezna te se provodi putem nadležnih komora,

					stručnih društava, zdravstvenih ustanova ili bilo kojeg drugog organizatora u kontinuitetu.
Mjera 5. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za osobe s invaliditetom u svim zdravstvenim ustanovama					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Izraditi i provesti plan uklanjanja građevinskih prepreka u svrhu osiguravanja pristupačnosti usluga u zdravstvenim ustanovama	– broj intervencija i prilagođenih sadržaja u promatranoj godini u odnosu na plan - broj pristupačnih građevina	Nositelji: zdravstvene ustanove Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruga osoba s invaliditetom	u okviru redovne djelatnosti zdravstvenih ustanova i sredstava ESF-a	kontinuirano	Vodič za osobe s invaliditetom kroz grad Slavonski Brod
2. Izraditi i provesti plan osiguravanja informacijske podrške za gluhe, slijepe i druge osobe s invaliditetom u zdravstvenim ustanovama	– broj prilagođenih sadržaja u promatranoj godini u odnosu na plan	Nositelji: MZ, zdravstvene ustanove Sunositelj: Grad Slavonski Brod	sredstva u okviru redovne djelatnosti zdravstvenih ustanova	kontinuirano	mobilna aplikacija za gluhe osobe- žurni poziv porukom Službi hitne pomoći
3. Izraditi i provesti plan opremanja zdravstvenih ustanova potrebnim funkcionalnim pomagala	– broj osiguranih funkcionalnih pomagala u promatranoj godini u odnosu na plan	Nositelji: MZ, zdravstvene ustanove	sredstva u okviru redovne	kontinuirano	Postojeća oprema

		Sunositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom	djelatnosti zdravstvenih ustanova i sredstava ESIF		
4. Osigurati specifične informacije koje se odnose na osobe s invaliditetom	– informacije objavljene na web stranicama HZJZ, Opće bolnice, Doma zdravlja	Nositelj: HZJZ, Opća bolnica, Doma zdravlja Sunositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom	sredstva u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Informacije su dostupne na www.miz.hr i www.hzjz.hr .
Mjera 6. Zdravstvena zaštita osoba kojima je potreban visok stupanj zdravstvene potpore					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osiguravanje materijalne i stručne potpore za njegu u kući i druge potrebne terapije iznad standarda koji osiguravaju zakoni i drugi propisi	Proširen postojeći standard fizikalne terapije i rehabilitacije	Nositelji: Opća bolnica, Dom zdravlja Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, ustanove za zdravstvenu njegu u kući	sredstva u okviru redovne djelatnosti	2020.	Broj odobrenih zdravstvenih njega
2. Uspostaviti organizacijske oblike palijativne skrbi	– oformljen županijski projektni tim, koordinatori za palijativnu skrb i mobilni palijativni timovi, ambulanta za bol, posudionica pomagala, specijalistički bolnički	Nositelji: Brodsko-posavska županija, Dom zdravlja	ugovorena sredstva HZZO	2018.	Osnovan Tim za palijativnu skrb pri Domu zdravlja

	timovi za palijativnu skrb				Slavonski Brod
--	----------------------------	--	--	--	----------------

5. SOCIJALNA SKRB

Socijalna skrb uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama u svrhu unaprjeđenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo. Sustav socijalne skrbi nastoji djelovati proaktivno u svrhu sveobuhvatne zaštite svih korisničkih skupina, a posljednjih godina, osobito u sklopu reformskih procesa, došlo je do značajnijih promjena u razvoju socijalnih usluga, posebice u pristupu korisnicima usluga. Unaprjeđenjem zakonodavnog i strateškog okvira stvorile su se pretpostavke za daljnji razvoj prava i usluga u sustavu socijalne skrbi usmjerene podizanju kvalitete života socijalno osjetljivih skupina i usklađivanju radne i obiteljske uloge onih obitelji koje imaju članove koji ovise o skrbi drugih. Pri širenju mreže usluga poseban naglasak stavlja se na ravnomjeran regionalni razvoj i zaustavljanje trendova institucionalizacije djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, što je istaknuto i kao jedno od prioritarnih područja u Strategiji razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. – 2016.

Djelatnost socijalne skrbi provodi se sukladno zakonskim propisima te je u nadležnosti Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Među korisnicima socijalne skrbi značajno mjesto pripada osobama s invaliditetom. Uz institucionalnu podršku, u ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi sve se više pokreću programi pružanja socijalnih usluga u zajednici kroz projekte i programe udruga.

Sažetak dosadašnjih postignuća

- postignut je znatan razvoj pružanja različitih usluga u zajednici, čime se osigurava prevencija institucionalizacije i intenzivniji proces deinstitucionalizacije. Programe osobne asistencije provodile su udruge: Udruga osoba s invaliditetom Slavonski Brod „Loco-Moto“, Društvo multiple skleroze BPŽ, Udruga gluhih i nagluhih BPŽ, Udruga slijepih BPŽ, Udruga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama Regoč.

- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod provodi trogodišnji program Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku pod nazivom „Kroz aktivnosti poludnevnog boravka samostalnjiji i uključeni u zajednicu“ za 43 korisnika. S dvadeset i prvom godinom života završava obvezno školovanje osoba s većim intelektualnim teškoćama koje se, jer nema organiziranih oblika skrbi u zajednici, vraćaju u obitelj. Roditelji pritisnuti problemima življenja s osobom s intelektualnim teškoćama, prepušteni su sami sebi. U prošlosti roditelji nisu znali kome se obratiti za pomoć, kako pomoći svom članu, kako ostvariti prava iz područja socijalne skrbi, zdravlja, prosvjete i drugo pa su često pribjegavali smještaju svojih članova obitelji s intelektualnim teškoćama u ustanove socijalne skrbi, daleko od svojih domova i mjesta stanovanja. Sve to je ugrožavalo kvalitetu života cijele obitelji. Roditelji su se prije 32 godine odlučili povezati i intenzivnije raditi za dobrobit osoba s intelektualnim teškoćama i lokalne zajednice. Osnovana je udruga koja je svih ovih godina razvijala svoje programe prema potrebama osoba s intelektualnim teškoćama, njihovih obitelji i cijele lokalne zajednice. Udruga je već 3 puta provela trogodišnji program odobren od Ministarstva socijalne politike i mladih u periodu od 2008. do 31. 05. 2017. za cjelodnevni boravak 43 osobe s intelektualnim teškoćama. Ta usluga je pružila podršku osobama s intelektualnim teškoćama koje su ostale živjeti u obitelji uz podršku uključivanja u dnevni boravak, a obiteljima pružila mogućnost zapošljavanja i obavljanja obiteljskih poslova. Osobe s IT osnažile su se u obavljanju aktivnosti svakodnevnog života te su se uključile u zajednicu koja ih prihvaća i prepoznaje, stekle su nove prijatelje, bavile se aktivnostima slobodnog vremena po vlastitom odabiru,

a oni koji su mogli zaposlili su se na otvorenom tržištu rada. Ekonomska situacija obitelji se popravila i obitelji su rasterećene svakodnevne i cjelodnevne brige za svoga člana i mogu obavljati obiteljske poslove. Prema iskazima roditelja, ozračje u obiteljima se promijenilo, te je poboljšana kvaliteta života cijele obitelji.

- Centar za inkluzivnu podršku razvio je sustav stambenih jedinica (9) u Slavonskom Brodu u koje je smješteno 40 korisnika. Udruga slijepih je za 12 korisnika osigurala pomoć gerontodomaćica (2),

- udruge osoba s invaliditetom stvaraju baze podataka svojih članova koje između ostalog sadrže i pitanja o socijalnom statusu.

- Udruga osoba s invaliditetom Slavonski Brod „Loco-Moto“ je provela veliko istraživanje o socijalnom stanju, količini i vrsti potrebne podrške koja bi omogućila kvalitetniji i neovisniji život osoba s invaliditetom.

Ciljevi i očekivani ishodi u razdoblju od 2018. do 2020. godine

- proširena mreža socijalnih usluga u zajednici u svrhu povećanja njihove dostupnosti i kvalitete uz korištenje sredstva državnog proračuna i Europskih strukturnih i investicijskih fondova,

- omogućiti osobama s invaliditetom jednak pristup socijalnoj zaštiti,

- osigurati da opće socijalne usluge poštuju specifične potrebe osoba s invaliditetom i njihovih obitelji;

- osigurati trajnu interdisciplinarnu usklađenost službi državnih, gradskih i privatnih davatelja socijalnih usluga u mjeri koja odgovara potrebama osoba s invaliditetom.

Mjera 1. Unaprijediti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o pravima i uslugama u području obiteljske i socijalne zaštite

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje se mjeri postignuće)
1. Informirati osobe s invaliditetom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava u području obiteljske i socijalne zaštite	– pristupačne informacije osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima o pravima u području obiteljske i socijalne zaštite	Nositelji: CZSS, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	sredstva u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Na web-stranicama Centra za socijalnu skrb, udruga osoba s invaliditetom i Grada, Radio 92F;
2. Osigurati financijsku potporu putem projekata i programa udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom u svrhu edukacije i	– iznos odobrenih financijskih potpora za programe i projekte udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski	Nositelj: Grad Slavonski Brod Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju	sredstva su osigurana u Gradskom proračunu	2018.-2020.	Financirani programi na temelju gradskog natječaja za financiranje projekata/programa udruga koji su od interesa za grad

informiranja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji o njihovim pravima	djeluju u korist osoba s invaliditetom – broj provedenih edukacija	u korist osoba s invaliditetom			
Mjera 2. Osiguravanje postojećih, iniciranje i utvrđivanje novih prava i usluga za osobe s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje se mjeri postignuće)
1. Osigurati prava definirana gradskom Odlukom o socijalnoj skrbi Grada Slavonskog Broda koja se odnose na osobe s invaliditetom	- broj dodijeljenih pomoći, - uvođenje novih prava	Nositelj: Grad Slavonski Brod, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	Sredstva osigurana u Gradskom proračunu	2018.-2020.	Postojeća prava iz Odluke o socijalnoj skrbi: - pravo na besplatnu prehranu u osnovnim školama za djecu s teškoćama u razvoju - pravo na oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, - pravo na jednokratnu novčanu pomoć za troškove liječenja i odlazak na rehabilitaciju
2. Podržati razvoj novih usluga u zajednici za osobe s invaliditetom i nastaviti s postojećim programima	- broj pruženih usluga i obuhvaćenih korisnika usluga	Nositelj: Grad Slavonski Brod, Sunositelji: Gradsko društvo Crvenog kriza, udruge osoba s invaliditetom, HZZ	Državni proračun, Gradski proračun, sredstva iz ESF-a	kontinuirano.	Postojeće usluge: osobna asistentencija, pomoć u kući, dnevne aktivnosti, savjetovanje, organizirani prijevoz. Partnerstvo Grada na projektima

6. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Izgradnja pristupačnog okruženja sukladno načelima univerzalnog dizajna ima ključnu ulogu u stvaranju inkluzivnog društva te dodatnu vrijednost za sve članove društva budući da je namjera koncepta univerzalnog dizajna da svima pojednostavi život tako što će izgrađenu sredinu, proizvode i sredstva komunikacije učiniti jednako pristupačnim, upotrebljivim i razumljivim za sve građane. Prema članku 9. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, države stranke obvezne su poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale da osobe s invaliditetom imaju ravnopravan pristup izgrađenom okruženju, prijevozu, informacijama i komunikacijama te drugim uslugama i prostorima otvorenima ili namijenjenima javnosti, i u urbanim i u ruralnim područjima.

Što se tiče pristupačnosti javnog prijevoza, prepreku predstavlja pitanje mogućnosti izravnog utjecaja na sunositelje kao izravne operativne izvršitelje zbog činjenice da je osiguravanje javnog prijevoza zakonskim propisima definirano kao vrsta komunalne djelatnosti (propisana Zakonom o komunalnom gospodarstvu) u značajnom dijelu u djelokrugu i nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također potencijalna prepreka postoji u mogućem nedostatku financijskih sredstava potrebnih za nabavku vozila, budući da su prijevoznici koji pružaju usluge javnog prijevoza ili pravne osobe kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe/obrtnici u privatnom vlasništvu, slijedom čega se navedenim subjektima ne mogu samo administrativnim putem nametati obveze provođenja obligatornih mjera namijenjenih poboljšavanju pristupa uslugama osobama s invaliditetom, a koje iziskuju njihova financijska ulaganja.

Razvoj i provedba politika vezanih uz pristupačnost preduvjet su za postizanje jednakih mogućnosti, neovisnog življenja i aktivnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u životu zajednice.

Sažetak dosadašnjih postignuća

– nizom zagovaračkih aktivnosti i kampanja ukazuje se na potrebu osiguranja pristupačnosti javnih objekata i površina u gradu. Udruga osoba s invaliditetom Slavonski Brod „Loco-Moto“ posjeduje kombi vozilo opremljeno dizalicom i sigurnosnim pojasevima za prijevoz osoba u invalidskim kolicima. To je još uvijek jedini prilagođeni prijevoz u županiji. Grad financira prijevoz kombijem sa oko 30% potrebnih sredstava, ostala sredstva udruga osigurava kroz projekte. Isto tako Centar za inkluzivnu podršku i Udruga osoba s intelektualnim poteškoćama posjeduju vlastita kombi vozila koja služe za organizirani prijevoz članova.

- Grad i Županija sufinanciraju organizirani prijevoz djece s teškoćama u razvoju na rehabilitaciju u Polikliniku „Zlatni cekin“.

- u proteklom je periodu dosta je učinjeno na pristupačnosti pješačkih staza u središtu grada, uz potrebu daljnjeg uređivanja - posebice na rubnim dijelovima grada.

- u središtu grada postoji dovoljan broj parkirališnih mjesta, ali se problem javlja zbog nesavjesnih vozača koji se neovlašteno parkiraju. Osobama s invaliditetom omogućeno je besplatno parkiranje Odlukom „Brod parkinga“.

- postavljena je induktivna petlja u PBZ d.d. u Poslovnici na Trgu pobjede, ali se ne koristi jer djelatnici nisu educirani u rukovanju s uređajem.

- na svim važnijim prometnim križanjima u gradu postavljeni su zvučni semafori.

- većina značajnijih javnih objekata u gradu je prilagođena ili djelomično prilagođena za pristup osobama s invaliditetom.

Ciljevi i očekivani ishodi u razdoblju od 2018. do 2020. godine:

– Osigurana pristupačnost pri svakoj gradnji novih i pri svakoj rekonstrukciji postojećih građevina.

- Osiguran bolji i lakši pristup te korištenje usluga javnog prijevoza za osobe s invaliditetom vodeći računa o pokrivenosti svih dijelova grada.
- Poboļjšani načini pristupa informacijama o uslugama prijevoza za OSI.
- Osiguranje i unaprjeđenje kvalitete šalterskog poslovanja (banke, pošte, HZZO, itd.) kroz uvođenje induktivne petlje za nagluhe osobe.
- Osviještenost djelatnika srednjoškolskih strukovnih ustanova o primjeni univerzalnog dizajna.
- Primjena načela univerzalnog dizajna u svim područjima svakodnevnog života.

Mjera 1. Nadzirati provedbu propisa za osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Pratiti provedbu propisa za osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću kod gradnje novih i rekonstrukcije postojećih građevina sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću	– smanjen broj intervencija u postupcima izdavanja akata za građenje	Nositelji: Grad Slavonski Brod Sunositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom	sredstva iz državnog proračuna i proračuna Grada u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Revidirani Vodič za osobe s invaliditetom Grada Slavenskog Broda
2. Izraditi objedinjeni obrazac ankete u svrhu osiguravanja kvalitete i točnosti u prikupljanju podataka za izradu objedinjenih godišnjih izvješća za Županiju i Grad Slavonski Brod o ukupnom broju izdanih akata za građenje i ukupnom broju uporabnih dozvola te o broju intervencija (zabilježenih nepravilnosti) u postupcima izdavanja tih akata zbog neprimjene odredbi o pristupačnosti uz obavezu dostave podataka Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja zaključno s 31. siječnja tekuće	– godišnja izvješća koja sadrže ukupan broj izdanih akata i podatke o broju akata koji su izdani uz prethodnu intervenciju s obzirom na uočenu neprimjenu odredbi pristupačnosti temeljem dostavljenih podataka svih jedinica lokalne i područne samouprave	Nositelji: Grad Slavonski Brod	sredstva iz državnog proračuna i proračuna Grada u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano – jednom godišnje	Nisu razvijeni jedinstveni mehanizmi praćenja o prikupljanju podataka o broju izdanih akata i podataka o broju akata koji su izdani uz prethodnu intervenciju s obzirom na uočenu neprimjenu odredbi pristupačnosti za izradu objedinjenih godišnjih izvješća na razini grada

godine za prethodnu godinu					
Mjera 2. Evidentiranje građevina u vlasništvu Grada Slavenskog Broda					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/ Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Izraditi objedinjene evidencije građevina u vlasništvu Grada Slavenskog Broda s označenim djelatnostima koje se u građevini ili njezinom dijelu obavljaju	– izrađena evidencija građevina u vlasništvu Grada Slavenskog Broda	Nositelj: Grad Slavonski Brod	sredstva proračuna u okviru redovne djelatnosti	2018.- 2019.	Postojeći popis imovine Grada

Mjera 3. Osiguranje pristupačnosti građevina koje za svoj rad koriste tijela javne vlasti Republike Hrvatske (u vlasništvu RH i u najmu)					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Izraditi plan osiguranja pristupačnosti građevina u vlasništvu Grada Slavenskog Broda	– izrađen plan realizacije pristupačnosti građevina u vlasništvu Grada Slavenskog Broda	Nositelj: Grad Slavonski Brod	sredstva iz Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Vodič za osobe s invaliditetom (2012.,)
2. Izraditi plan osiguranja pristupačnosti građevina, objekata i manjih lokala koji nisu u vlasništvu Grada Slavenskog Broda	– ostvarena pristupačnost građevina, objekata i manjih lokala koji nisu u vlasništvu Grada	Nositelji: Grad Slavonski Brod	sredstva iz Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Vodič za osobe s invaliditetom (2012.)
3. Pripremiti projektnu dokumentaciju za prilagodbu objekata u vlasništvu Grada Slavenskog Broda kako bi se na vrijeme apliciralo na javni poziv Ministarstva branitelja	– pripremljena projektna dokumentacija	Nositelj: Grad Slavonski Brod	okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Postojeća dokumentacija

4. Osigurati posebnu proračunsku poziciju na kojoj će se planirati i iskazivati utrošena financijska sredstva za uklanjanje građevinskih i drugih prepreka uz uvođenje univerzalnog dizajna	Proračunska pozicija i broj izvršenih prilagodbi objekata javne namjene	Nositelj: Gradsko vijeće	Sredstva iz Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Projekti rješavanja pristupačnosti.
Mjera 4. Poticati osiguravanje pristupačnosti stambenih objekata osobama s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/ Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osiguravati pristupe stambenim objektima u kojima žive osobe s invaliditetom koje se zbog postojećih prepreka ne mogu samostalno kretati ni uz pomoć ortopedskih pomagala	– broj osiguranih pristupa stambenim objektima u kojima žive osobe s invaliditetom	Nositelji: Grad Slavonski Brod i ostali vlasnici stambenih objekata sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima	sredstva iz zajedničke pričuve stambene zgrade	kontinuirano	Ne postoje podaci o osiguranim pristupima stambenim objektima u kojima žive osobe s invaliditetom za koje su sredstva osigurana iz sredstva zajedničke pričuve.
2. Osiguravati sredstva za sufinanciranje prilagodbe stambenog objekta u kojima žive osobe s invaliditetom kad su nužne određene preinake unutar prostora	– broj dodijeljenih financijskih potpora	Nositelj: Grad Slavonski Brod	sredstva su osigurana u proračunu Grada Slavenskog Broda u iznosu od 50.000 kuna	kontinuirano	Prema zamolbama građana realiziraju se financijske potpore
Mjera 5. Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa osobama s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/ Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osiguravati pristupačnost javnog cestovnog prometa osobama s invaliditetom	– broj autobusnih stajališta prilagođenih pristupu i korištenju osoba s	Nositelj: Grad Slavonski Brod, koncesionar javnog gradskog	sredstva iz Gradskog proračuna u okviru	2020.	Na području grada i prigradskih naselja niti jedno stajalište nije prilagođeno osobama s

	invaliditetom – broj stajališta opremljenih sredstvima komunikacije temeljenih na univerzalnom dizajnu i prilagođenih osobama s invaliditetom – broj cestovnih prijevoznih sredstava prilagođenih osobama s invaliditetom (autobusi, kombiji, taxi)	prijevoza	redovne djelatnosti i sredstva iz ESIF-a		invaliditetom. Ne postoji niti jedan taxi prijevoznik s prilagođenim vozilom za prijevoz osoba s invaliditetom . Niti jedan autobus javnog gradskog prijevoza nije prilagođen. Jedino potpuno prilagođeno vozilo na području grada je kombi vozilo udruge osoba s invaliditetom
Mjera 6. Poticati razvoj univerzalnog dizajna*					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/ Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osvještavati i poticati primjenu univerzalnog dizajna kroz edukacije djelatnika srednjoškolskih strukovnih ustanova	– broj održanih stručnih usavršavanja djelatnika srednjoškolskih strukovnih ustanova o univerzalnom dizajnu	Nositelji: strukovne škole na području grada, udruge osoba s invaliditetom	sredstva su osigurana u DP RH	kontinuirano	Edukacije djelatnika srednjoškolskih strukovnih ustanova o univerzalnom dizajnu u školskoj 2017./2018. godini nisu provedene.

* Sukladno članku 2. UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom »univerzalni dizajn« označava oblikovanje proizvoda, okruženja, programa i usluga na način da ih mogu koristiti svi ljudi u najvećoj mogućoj mjeri, bez potrebe prilagođavanja ili posebnog oblikovanja. »Univerzalni dizajn« neće isključivati pomoćne naprave za određene skupine osoba s invaliditetom u onim slučajevima kada je to potrebno.

7. PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOSŁJAVANJE, RAD I MIROVINSKO OSIGURANJE

Zapošljavanje je ključni element uključenosti i ekonomske neovisnosti svih građana i jedno od temeljnih ljudskih prava. Republika Hrvatska kao stranka Konvencije obvezala se poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada primjenjujući načela antidiskriminacijske politike. Zabrana diskriminacije odnosi se na sve oblike zapošljavanja, počevši od odabira kandidata za zapošljavanje, obavljanja posla do osiguravanja sigurnih uvjeta rada, dok je korištenjem prava prednosti pri zapošljavanju u javnom sektoru osobama s invaliditetom olakšano zapošljavanje u odnosu na druge kandidate koji ostvaruju jednake stručne i druge uvjete koji se traže za radno mjesto. Kako profesionalna rehabilitacija predstavlja preduvjet za povećanje zapošljivosti i socijalne uključenosti osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, u zaštićenim uvjetima

ili u nekom drugom modelu samozapošljavanja, razvoj modela sustavne i kvalitetne profesionalne rehabilitacije također predstavlja jedan od važnih društvenih prioriteta. Unaprjeđenje položaja osoba s invaliditetom u svijetu rada ovisi o usklađenom djelovanju različitih sustava, u čemu posebnu ulogu ima sustav obrazovanja koji priprema djecu s teškoćama u razvoju za uključivanje na tržište rada. Također je potrebno kontinuirano podizati razinu svijesti o potrebi zapošljavanja osoba s invaliditetom kako bi mogle ispuniti svoje potencijale i pridonijeti razvoju društva na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima.

Sažetak dosadašnjih postignuća

- Od 2009. godine pri Područnom uredu HZZ-a Slavonski Brod djeluje savjetnik za osobe s invaliditetom. Njegovo radno mjesto obuhvaća niz aktivnosti u radu s nezaposlenim OSI: individualno savjetovanje, informiranje, konzultacije; utvrđivanje statusa u Registru OSI pri HZJZ, upućivanje na programe osposobljavanja, informiranje i upućivanje na otvorena radna mjesta, informiranje stranki o njihovim pravima iz područja zapošljavanja, suradnja s institucijama i tijelima koji rade s OSI, kontakti i informiranje udruga i poslodavaca o zakonskim propisima i pravima OSI.
- U organizaciji HZZ-a provedeno je osposobljavanje za servisera računala, kroz projekt FYI – For Your Integration - provedeno je informiranje poslodavaca o poticajima za zapošljavanje OSI.
- Održan okrugli stol u Udruzi za unaprjeđenje duševnog zdravlja „Vrapčići“ i u Udruzi osoba s invaliditetom „Loco-Moto“ o pravima osoba s invaliditetom prilikom zapošljavanja i ostalim pravima.
- Sve udruge osoba s invaliditetom redovno kontaktiraju s HZZ-om i informirani su o zakonskim propisima i svim pitanjima vezanim uz prava OSI i mogućnostima zapošljavanja.
- U organizaciji HZZ-a i Saveza gluhih i nagluhih RH provedena profesionalna rehabilitacija 7 nezaposlenih gluhih i nagluhih osoba za ECDL -1- stručno informatičko opismenjavanje.
- Provedbom mjere Javnih radova u protekom periodu zaposleno su na određeno vrijeme 3 gluhe osobe i 2 nagluhe posredovanjem Udruge.
- Na inicijativu Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Slavenskog Broda uz partnerstvo Hrvatske gospodarske komore od 2010. godine se dodjeljuje nagrada poslodavcu godine za osobe s invaliditetom. Nagradom se žele istaknuti poslodavci koji zapošljavaju osobe s invaliditetom kao i kvalitetne prakse zapošljavanja, uvođenja u posao i ostali procesi kvalitetnog upravljanja ljudskim resursima za ovu specifičnu skupinu na tržištu rada. Isto tako se nagradom želi skrenuti pozornost lokalne javnosti na problematiku zapošljavanja osoba s invaliditetom ukazujući na pozitivne primjere iz prakse, s krajnjim ciljem senzibiliziranja poslodavaca na brojnije zapošljavanje osoba s invaliditetom. Učinak koji se želi postići nagradom je da se zapošljavanje osoba s invaliditetom stavi u pozitivan kontekst ravnopravnog sudjelovanja na tržištu rada na osnovi specifičnih kompetencija i vještina.
- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod u sklopu projekta Europskog socijalnog fonda pod nazivom „I ja radim i doprinosim“ nastoji ukloniti prepreke pri zapošljavanju osoba s intelektualnim teškoćama provođenjem niza mjera kao što su dodatna osposobljavanja prilagođena njihovim potrebama i mogućnostima (psihosocijalne radionice za stjecanje samopouzdanja, komunikaciju s okolinom, stjecanje znanja i vještina za izradu ukrasnih i uporabnih predmeta). Udruga Regoč se kroz projekt bavi i podizanjem svijesti stanovnika Brodsko-posavske županije o društvenom poduzetništvu.
- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod kontinuirano provodi radno-terapijske aktivnosti za osobe s intelektualnim teškoćama kroz pakiranje spužvica za domaćinstvo za Rekord Tim iz Oriovca i Obrt Čuljak.
- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod kontinuirano zapošljavana preko mjera javnog rada Hrvatskog zavoda za zapošljavanje osobe s

invaliditetom na različita radna mjesta sukladno trenutnim potrebama Udruge.

- Centar za inkluzivnu podršku kroz kooperativne poslove slaganja papirne ambalaže za šećer razvio je suradnju s tvrtkama Unix i Riopak. Nakon zatvaranja tvrtke Unix, sredstvima kroz projekt Otvorenog društva kupuju šest poluautomatskih pakirnica –strojeva za pakiranje rasutih proizvoda. Osposobili su 10 korisnika za rad na strojevima uz podršku voditelja proizvodnje. Program pakiranja provodio se dvije godine u prostoru Unixa, a Centar kreće s izgradnjom vlastitog pogona u Gospodarskoj zoni Slavonski Brod uz potporu Otvorenog društva i Grada Slavenskog Broda. Ugovor o radnim aktivnostima Centar je s poduzećima „Infinitiv“, „Unix „ i „Boso“ za pakiranje različitih proizvoda. Isto tako Centar je registrirao j.d.o.o. Poduzetim aktivnostima omogućen je osobama s intelektualnim teškoćama ulazak u svijet rada i socijalnog poduzetništva, poboljšanje radnih kompetencija i kvalitete života.

Ciljevi i očekivani ishodi u razdoblju 2018. – 2022.

- zajednički cilj svih usluga u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom je unaprjeđenje njihove integracije, povećanje zapošljivosti, olakšavanje izbora karijere i olakšani prijelaz na tržište rada;
- promicati zapošljavanje osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada kako bi se osobama s invaliditetom osigurale jednake mogućnosti;
- postići zaštitu prava i dostojanstva osoba s invaliditetom;
- omogućiti sudjelovanje osoba s invaliditetom u profesionalnom procjenjivanju, usmjeravanju, naobrazbi i uslugama vezanima uz zapošljavanje;
- postići priznavanje postojećih i potencijalnih mogućnosti i doprinosa osoba s invaliditetom općem blagostanju društvene zajednice i njenom obogaćivanju različitostima;
- senzibilizirati i poticati poslodavce da zapošljavaju osobe s invaliditetom;
- postići veći osjećaj pripadnosti zajednici;
- postići veće uključivanje u zapošljavanje žena s invaliditetom i osoba kojima je potrebna povećana pomoć i skrb zajednice;
- kroz razvoj programa osposobljavanja osoba s invaliditetom poboljšana njihova mogućnost zapošljavanja.

Mjera 1. Analizirati, pratiti i unaprjeđivati primjenu postojeće zakonske regulative i aktualne politike u području rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Izraditi procedure uključivanja privremeno nezapošljivih osoba s invaliditetom u programe radno-socijalnog uključivanja kroz provedbu projekata	– izrađena procedura koja će biti osnova za donošenje Pravilnika o socijalnom uključivanju privremeno nezapošljivih osoba s invaliditetom	Nositelj: HZZ Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti i sredstva ESIF-	2018.-2019.	Trenutačno ne postoje programi radno-socijalnog uključivanja privremeno nezapošljivih

			a		osoba s invaliditetom.
Mjera 2. Provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Redovito informirati javnost i poslodavce o potrebama i mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada – provedba redovnih kampanja, organiziranje periodičnih događaja u svrhu senzibilizacije i razmjene iskustava te primjera dobre prakse zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada	– broj sudjelovanja djelatnika HZZ i drugih nadležnih tijela na lokalnoj razini u informativnim televizijskim i radijskim emisijama te informativnim skupovima ili događajima u promatranoj godini u odnosu na prethodno razdoblje	Nositelji: HZZ, Povjerenstvo za OSI Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	Državni proračun	kontinuirano	Područni ured HZZ-a Slavonski Brod redovito informira javnost i poslodavce o mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom, organiziraju različita događanja u svrhu promoviranja zapošljavanja osoba s invaliditetom te organiziraju radionice u svrhu pripreme osoba s invaliditetom za zapošljavanje.
2. Pratiti dodjelu državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom na	– broj/vrsta gospodarskih subjekata koji zapošljavaju osobe s invaliditetom u promatranoj godini u	Nositelj: HZZ Sunositelj:	sredstva su osigurana u državnom	kontinuirano	Broj osoba s invaliditetom uključenih kroz

otvorenom tržištu rada	odnosu na prethodnu – broj zaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci ostvarili poticaj za zapošljavanje temeljem propisa, u promatranoj godini u odnosu na prethodnu – povećana stopa zaposlenih osoba s invaliditetom za koje poslodavci ostvaruju poticaje za zapošljavanje u promatranoj godini u odnosu na prethodnu	Povjerenstvo za OSI	proračunu		mjere aktivne politike zapošljavanja HZZ-a
3. Pratiti i redovno izvještavati o provedbi sustava kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom, kao i njihovog zapošljavanja na otvorenom tržištu rada i pod posebnim uvjetima, te pravovremeno uvoditi potrebne izmjene u cilju unaprjeđenja provedbe ovih aktivnosti	– podaci iz izvješća s preporukama/potrebni izmjenama (izvješća se objavljuju na web-stranicama HZZ-a i ZVPRZOSI-a)	Nositelji: Povjerenstvo za OSI Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom
4. Poticati participaciju žena s invaliditetom na tržištu rada uzimajući u obzir njihove individualne potrebe i zahtjeve lokalnog tržišta rada	– povećan udio žena s invaliditetom u populaciji zaposlenih osoba s invaliditetom	Nositelji: HZZ, Povjerenstvo za OSI Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Broj zaposlenih žena s invaliditetom
5. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom, žrtava obiteljskog nasilja kroz osiguravanje individualizirane podrške u suradnji s udrugama, ustanovama za cjeloživotno obrazovanje u suradnji s poslodavcima	– broj zaposlenih osoba s invaliditetom žrtava obiteljskog nasilja	Nositelji: HZZ., Povjerenstvo za OSI Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, ustanove za cjeloživotno obrazovanje	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	broj zaposlenih žena s invaliditetom

Mjera 3. Osigurati učinkovitu zaštitu od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom (preventivne mjere i nadzor)					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Pratiti upis osoba s invaliditetom u Očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom, redovito ažuriranje istog, kontrola i unaprjeđenje metodologije vođenja Očevidnika	– broj zaprimljenih izvješća – broj upisanih osoba s invaliditetom u Očevidnik	Nositelji: HZMO, ZVPRZOSI Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Podaci HZMO koji se dostavljaju na mjesečnoj razini ZVPRZOSI
Mjera 4. Povećati dostupnost informacija i edukacija kojima se promiču različiti oblici samozapošljavanja osoba s invaliditetom i osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja osoba s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Prikupljati i objavljevati informacije i primjere dobre prakse na službenim internetskim stranicama nadležnih tijela kojima se promiču različiti oblici samozapošljavanja osoba s invaliditetom te organizirati periodične ciljane edukacije za samozapošljavanje	– dostupni primjeri dobre prakse samozapošljavanja osoba s invaliditetom - dodjela nagrade poslodavcima koji zapošljavaju OSI	Nositelji: HZZ, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Radio 92FM	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	internetske stranice nadležnih tijela
2. Provoditi mjere za poticanje samozapošljavanja osoba s invaliditetom (posebice žena) sukladno	– broj samozaposlenih osoba s invaliditetom – broj samozaposlenih žena osoba	Nositelj: HZZ Sunositelji:	sredstva iz državnog proračuna u	kontinuirano	Broj korištenih potpora za samozapošljavanje

njihovim individualnim potrebama i zahtjevima lokalnog tržišta rada	s invaliditetom	udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Grad Slavonski Brod	okviru redovne djelatnosti i sredstva iz ESIF-a		koje dodjeljuje HZZ
Mjera 5. Razvijati model neprofitnog (društvenog) poduzetništva i druge modele socijalnog zapošljavanja osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, uključujući i zapošljavanje uz podršku u skladu s uspješnim međunarodnim praksama					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Pripremiti i aplicirati na natječajne za financiranje projekata osposobljavanja i usavršavanja osoba s invaliditetom za rad u turizmu i ugostiteljstvu, prilagođenih njihovim potrebama, uključujući i trening predavača/mentora za rad s osobama s invaliditetom	– broj osoba s invaliditetom koje su prošle programe osposobljavanja i usavršavanja	Nositelji: Udruge osoba s invaliditetom Razvojna agencija Grada	sredstva iz ESF-a	kontinuirano	Postojeći programi za osposobljavanje osoba s invaliditetom za rad u turizmu i ugostiteljstvu, prilagođeni njihovim potrebama kao i trening predavača/mentora za rad s osobama s invaliditetom
2. Pripremiti i aplicirati na natječajne za financiranje projekata osposobljavanja i usavršavanja osoba s invaliditetom za rad u različitim djelatnostima, prilagođenim njihovim potrebama, uključujući i trening predavača/mentora za rad s osobama s invaliditetom	– broj osoba s invaliditetom koje su prošle programe osposobljavanja i usavršavanja	Nositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, zaštitne radionice koje su registrirane za izvođenje programa osposobljavanja osoba s invaliditetom	sredstva iz ESF-a	kontinuirano	Postojeći programi za osposobljavanje osoba s invaliditetom za rad u turizmu i ugostiteljstvu, prilagođeni njihovim

					potrebama kao i trening predavača/mentora za rad s osobama s invaliditetom
--	--	--	--	--	--

8. PРАВNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD ZLOSTAVLJANJA

Republika Hrvatska kontinuirano unaprjeđuje pravni okvir učinkovitih oblika zaštite od nasilja, zlostavljanja i diskriminacije kao i pravo na pristup pravosuđu osobama s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s ostalim građanima. Propisi koji se temelje na nizu međunarodnih dokumenata iz područja zaštite ljudskih prava osiguravaju ženama i muškarcima jednakost te život bez diskriminacije, a žrtvama kaznenih i prekršajnih djela nasilja pravnu zaštitu. Ratifikacijom Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Republika Hrvatska je pokazala svoju opredijeljenost za osiguravanje jednakog sudjelovanja žena u svim područjima života. Pored unaprjeđenja zakonskog okvira, posebna pažnja se posvećuje programima izobrazbe odnosno stručnom usavršavanju pravosudnih dužnosnika, kao preduvjeta za učinkovit društveni odgovor na različite oblike nasilja i unaprjeđenje zaštite prava. Uvažavajući sve dosad provedene aktivnosti u području pravne zaštite i zaštite od zlostavljanja, ključni izazovi ostaju isti.

Sažetak dosadašnjih postignuća

– 2008. godine donesen je Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći, čime je stvoren sustav pravne pomoći određenim kategorijama građana koji zbog svojih materijalnih i socijalnih uvjeta ne mogu sami osigurati odgovarajuću pravnu pomoć u sudskim i drugim postupcima. Isti je namijenjen osjetljivim društvenim skupinama, a koju čine i osobe s invaliditetom.

– Ministarstvo pravosuđa osigurava pristupačnost zgradama pravosudnog sustava, djelomično prilagođene u Slavonskom Brodu.

– U Slavonskom Brodu otvoreno Savjetovalište i sklonište za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji.

Ciljevi i očekivani ishodi od 2018. do 2022. godine

– Unaprijeđen sustav zaštite žena s invaliditetom i djevojčica s teškoćama u razvoju od nasilja, uključujući i seksualno nasilje.

– Povećana razina svijesti o nasilju i mogućnostima zaštite od nasilja za osobe s invaliditetom.

– Osigurana dostupnost usluga skloništa, usluga/programa psihosocijalne podrške i drugih oblika zaštite za osobe s invaliditetom, žrtve nasilja.

– Uveden sustav odlučivanja uz podršku, u zamjenu za djelomično oduzimanje poslovne sposobnosti.

Mjera 1. Omogućiti osobama s invaliditetom dostupnost informacija o zaštiti od nasilja i učinkovit sustav podrške svim osobama s invaliditetom žrtvama nasilja, posebno ženama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na
------------	-------------	---	--------------------------------	---------------	-----------------------------

					koje će se mjeriti postignuće)
1. Osigurati dostupnost informacija, preventivnih programa/edukacija, kampanje s ciljem podizanja svijesti o nasilju i mogućnostima zaštite od nasilja za osobe s invaliditetom	– raspoloživost i dostupnost informacija o programima/edukacijama – osvrt na primjerenost i dostupnost u promatranoj godini u odnosu na prethodnu	Nositelji: Centar za socijalnu skrb, Udruga „Brod“ –grupa za ženska ljudska prava Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom te druge organizacije civilnog društva	Kroz redovitu djelatnost	kontinuirano	Informacije i savjeti: Udruga Brod, Centar za socijalnu skrb
2. Osigurati dostupnost skloništa, usluga/programa psihosocijalne podrške i drugih oblika zaštite za osobe s invaliditetom koje su žrtve nasilja u obitelji ili drugih oblika nasilja	– povećana dostupnost usluga/programa psihosocijalne podrške i drugih oblika zaštite osoba s invaliditetom žrtava nasilja (posebno žena i djece) – osvrt na dostupnost i primjerenost usluga te broj pružatelja usluga prema županijama	Nositelji: Centar za socijalnu skrb, Udruga „Brod“ – grupa za ženska ljudska prava Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	Proračun Grada i Županije i MDOMSP	kontinuirano	Na području Slavonskog Broda djeluje Savjetovalište i sklonište za žrtve nasilja u obitelji, nije prilagođeno za OSI. Od 2009. u Skloništu je bilo smješteno 15 žena s invaliditetom, a njih 30 je imalo neku vrstu psihičkog oboljenja

Mjera 2. Provoditi načelo osobnog pristanaka osobe s invaliditetom prilikom smještaja u instituciju ili njezinog izlaska					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje se mjeri postignuće)
1. Kontinuirano senzibilizirati stručnjake o potrebi provedbe načela sudjelovanja korisnika u donošenju odluka o smještaju u ustanovama	– održan okrugli stol s predstavnicima socijalne skrbi i udruga osoba s invaliditetom	Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: Centar za socijalnu skrb i udruge osoba s invaliditetom		kontinuirano	Ne postoje podaci o primjeni načela osobnog pristanaka prilikom realizacije usluge smještaja ili prestanka usluge.
Mjera 3. Osigurati pristupačnost sudova					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Izvršiti analizu o pristupačnosti sudova osobama s invaliditetom	– izvršena analiza o pristupačnosti	Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	2018.	Vodič za osobe s invaliditetom izrađen 2012.

Mjera 4. Prikupljati podatke u svrhu vođenja statistike o nasilju nad ženama s invaliditetom iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Prikupljati statističke podatke o nasilju nad ženama s invaliditetom iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji – broj žrtava oštećenica s invaliditetom	– statistički podaci o broju žrtava/oštećenika nasilja u obitelji – žena s invaliditetom	Nositelj: MP Sunositelji: Centar za socijalnu skrb Udruga Brod	sredstva iz državnog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	U 2017. godini ukupan broj žrtava – oštećenica s invaliditetom je bio 16 (od ukupno 33).
Mjera 5. Osigurati učinkovitu zaštitu žena s invaliditetom i djevojčica s teškoćama u razvoju od nasilja, uključujući seksualno nasilje					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Provoditi aktivnosti osvještavanja javnosti o problematici nasilja nad ženama s invaliditetom i djevojčicama s teškoćama u razvoju	– broj i vrsta izrađenog promotivnog materijala – broj radijskih emisija	Nositelji: Centar za socijalnu skrb, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, ostale organizacije civilnog društva	sredstva osigurana u Državnom proračunu	kontinuirano	Postojeći promotivni materijali

Mjera 6. Provoditi planove edukacije i informiranja o pravima pacijenata					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Provoditi edukativne programe o pravima pacijenata sukladno Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom	– broj provedenih edukativnih programa i informativnih poruka	Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: HZZO, udruge osoba s invaliditetom	sredstva iz Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Broj održanih edukacija

9. INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

Pristup informacijama i komunikaciji jedan je od najvažnijih oblika sudjelovanja građana u društvu. Stoga je obveza države da osobama s invaliditetom omogući slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje javnih informacija i informacija o javnim uslugama, kao i da im osigura pristup osobnim podacima i elektroničkoj komunikaciji u javnom sektoru na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva. Veliku ulogu u komunikaciji ima i razvoj tehnologije koja omogućava osobama s invaliditetom lakši pristup različitim informacijama ali i ostvarivanje lakše komunikacije, stoga je vrlo važno poticati razvoj, izradu i distribuciju novih tehnoloških dostignuća. Također, obveza je svih, kako tijela javne vlasti, tako i privatnog sektora, da u prosljeđivanju informacija uzmu u obzir činjenicu da informacije trebaju biti dostupne svim građanima odnosno da budu usklađene sa standardima pristupačnosti.

Sažetak dosadašnjih postignuća

- Društvo multiple skleroze je kroz projekt „FIRST RADIO“ – Non profit radio osnovalo neprofitni radio. Radio 92FM+ je poseban medijski projekt u Slavonskom Brodu (ali i u Hrvatskoj). Radio su pokrenule i osnovale osobe s invaliditetom (Društvo multiple skleroze Brodsko-posavske županije). Projekt je podržala Europska unija. Započeo je s radom 5. rujna 2014. Radio92FM+ je potpuno neovisan, s naglaskom na jačanje civilnog društva, a s posebnim naglaskom na marginalizirane i ugrožene skupine. Radio 92FM + radi s malim ali profesionalnim timom od četiri zaposlenika, pet redovnih volontera koji stvaraju program i skupinom od preko 25 volontera. Radio 92FM+je izabran za jedan od 6 najboljih EU projekata u 2014. godini

- Udruga gluhih i nagluhih kroz projekt e „Podrška u prevladavanju komunikacijskih ograničenja u svakodnevnim životu gluhih“ (MDOMSP financira) od 2009. godine osigurava tumača/prevoditelja znakovnog jezika. Jedna osoba zaposlena do 31. 12. 2018.

- Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod provodi projekt Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku pod nazivom „Osnaženi

roditelji = sretna obitelj“ kako bi što uspješnije pružili podršku zaposlenim roditeljima u lokalnoj zajednici, a s druge strane i zaštitu prava djece i aktivnu podršku obitelji te definirali prioritete za daljnji razvoj socijalnih usluga u zajednici.

- Informiranje osoba s invaliditetom provode udruge putem svojih glasila (Zvezdica, Dlan i Ukratko - izdaje se u Zagrebu i namijenjeno gluha i nagluha....) webstranica, i ostalog. Web stranice Društva multiple skleroze Brodsko-posavske županije i Radija 92 FM: <http://www.dmsbpz.hr>; <http://www.radio92.eu>; facebook stranice: <https://web.facebook.com/drustvomultiple.sklerozebpz/>, <https://web.facebook.com/pg/radio92eu>. Udruga za unaprjeđenje duševnog zdravlja „Vrapčići“ od 2015. ima svoju rubriku u tjedniku „Posavska Hrvatska“.

Ciljevi i očekivani rezultati od 2018. do 2022. godine

- Osiguran veći stupanj dostupnosti web-a u skladu sa smjernicama za pristupačnost sadržaja internetskih sadržaja Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.0.
- Javne informacije, odnosno sadržaji kojima raspolažu tijela javne vlasti su prihvatljivi, raspoloživi i dostupni osobama s invaliditetom.
- Omogućen je pristup internetskom sadržaju i Projektu e-Građani, odnosno pristup javnim informacijama i informacijama o javnim uslugama na jednom mjestu, siguran pristup osobnim podacima i elektronička komunikacija svih građana i javnog sektora.
- U daljnjem razvoju i širenju e-usluga u IKT sustavu javne uprave naglasak je na osiguravanju pristupačnosti osobama s invaliditetom.

Mjera 1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca – osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje se mjeri postignuće)
1. Učiniti dostupnima informacije tijela lokalne samouprave prema osobama s invaliditetom u prihvatljivim oblicima i tehnologijama, ovisno o individualnim mogućnostima komuniciranja pojedinca – osobe s invaliditetom	– dostupni sadržaji tijela lokalne samouprave u pristupačnom obliku – senzibilizirana lokalna samouprava, odnosno službenici, u odnosu prema osobama s invaliditetom prema Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća o dostupnosti internetskih stranica tijela u javnom sektoru	Nositelji: Grad i Županija Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva iz Županijskog i Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Ne pridaje se dovoljna pažnja pristupu informacijama osobama s invaliditetom i ranjivim skupinama.
2. Objaviti i redovito ažurirati prava i	– objavljene i ažurirane informacije o	Nositelj:	sredstva u okviru	kontinuirano	www.slavonski-

usluge iz svog djelokruga rada na službenim stranicama Grada	pravima i uslugama	upravni odjeli Grada Slavenskog Broda	redovne djelatnosti		brod.
Mjera 2. Koristiti nove IKT tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/ provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/ Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje se mjeri postignuće)
1. Učiniti komunikacijske sustave, e-usluge i informacijske sadržaje javne vlasti pristupačnijima osobama s invaliditetom uz pomoć novih tehnologija	- omogućen pristup informacija na stranicama Grada i gradskih ustanova - omogućeno korištenja e-usluga za osobe s invaliditetom	Nositelj: Grad Slavenski Brod Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva iz Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Ne pridaje se dovoljna pažnja pristupu informacijama osobama s invaliditetom i ranjivim skupinama.
2. Potaknuti javne službe na upotrebu većeg broja e-usluga putem projekta e-Građani te javnih tijela na informiranje i komuniciranje s građanima u obliku koji je prihvatljiv osobama s invaliditetom	– osiguran veći broj e-usluga, – slabovidnim osobama omogućen viši stupanj prilagodbe sadržaja na web-stranicama https://www.gov.hr/ , – senzibilizirana javna uprava, odnosno službenici, u odnosu prema osobama s invaliditetom prema Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća o dostupnosti internetskih stranica tijela u javnom sektoru	Nositelji: Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada, Povjerenstvo za OSI Sunositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva iz Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Nedovoljno se pridaje pažnje pristupu informacijama osobama s invaliditetom i ranjivim skupinama, među koje spada i braniteljska populacija.
Mjera 3. Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom					

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/ provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/ Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje se mjeri postignuće)
1. Poticati provedbu i periodično organizirati kampanje koje pridonose pozitivnoj percepciji osoba s invaliditetom o sposobnostima i doprinosu osoba s invaliditetom, jačanju svijesti o pravima osoba s invaliditetom i zabrani njihove diskriminacije te univerzalnom dizajnu	– broj provedenih kampanja/drugih informativnih sadržaja u promatranoj godini u odnosu na prethodnu prema nositelju kampanji/drugih informativnih sadržaja (državne i nevladine organizacije)	Nositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva iz Gradskog proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	

10. SUDJELOVANJE U KULTURNOM I POLITIČKOM ŽIVOTU

Važan dio kvalitete života svakog građanina čini pristupačnost kulturnih sadržaja, ali i mogućnost vlastitog sudjelovanja u njegovu stvaranju. Sudjelovanje osoba s invaliditetom u kulturnim sadržajima pridonosi raznolikosti društva i afirmira njihove kreativne i umjetničke mogućnosti i senzibilizira javnost za umjetnički rad osoba s invaliditetom. Dostupnost kulturnih ustanova osobama s invaliditetom uklanjanjem arhitektonskih barijera, uz poštivanje standarda dostupnosti osnovni je preduvjet za njihovo aktivno uključivanje u kulturni život grada.

Sudjelovanje svih građana u javnom i političkom životu temelj je demokracije. Ustavom Republike Hrvatske propisano je da država posebnu skrb posvećuje zaštiti osoba s invaliditetom i njihovu uključivanju u društveni život, dok je Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom propisano da će države potpisnice jamčiti osobama s invaliditetom njihova politička prava i mogućnost njihova uživanja na ravnopravnoj osnovi s drugima. Ukoliko želimo inkluzivno društvo važno je promicati okruženje koje će odražavati raznolikost svojih građana i njihovo pravo da sudjeluju u kreiranju javnih politika i zagovaranju potrebnih promjena u društvu. Pri kreiranju politika, donošenju novih zakona, kao i odluka na lokalnoj razini, od iznimno velike važnosti je uloga osoba s invaliditetom i njihovih organizacija, te su oni prepoznati kao vrlo učinkoviti i vrijedni partneri, aktivni dionici u kreiranju politika.

Usvajanjem Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, Zakona o procjenama učinaka propisa, te donošenjem Zakona o pravu na pristup informacijama učinjeni su značajni iskoraci u unaprjeđenju normativnog okvira za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u Republici Hrvatskoj. Kako bi što veći broj građana, posebno osoba s invaliditetom, bio u mogućnosti predlagati mjere javne politike, intenzivno se razvijaju i mrežni sustavi komunikacije sa zainteresiranom javnošću.

Sažetak dosadašnjih postignuća

– Pristupačnost ustanova u kulturi: Gradska knjižnica potpuno prilagođena, Galerija Ružić, Spomen-dom Dragutina Tadijanovića, Likovni salon Vladimir Becić, KKD Ivana

Brić-Mažuranić, Muzej Brodskog Posavlja djelomično prilagođeni. Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu, Državni arhiv i Institut za povijest neprilagođeni.

- Financiranje programa udruga, izdavačke i medijske djelatnosti
- Udruga osoba s psihičkim poteškoćama „Vrapčići“ postavila kazališnu predstavu „Zavirite u moj film“.

Ciljevi i očekivani ishodi od 2018. do 2022.

- Umrežavanje i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u kulturi.
- Osigurani uvjeti za kreativni i umjetnički razvoj osoba s invaliditetom kroz inkluzivne programe.
- Omogućiti dostupnost kulturnih sadržaja uklanjanjem arhitektonskih barijera .
- Osiguravanje pristupačnosti izbornog postupka u cijelosti svim osobama s invaliditetom. Osobito voditi računa da poruke odaslane putem medija, televizije, budu i na znakovnom jeziku gluhih.
- Povećano uključivanje žena s invaliditetom u politički i javni život zajednice kao i doprinos osiguravanju njihovih jednakih mogućnosti u odnosu na druge društvene skupine.
- Unaprjeđenje kvalitete života žena i mladih osoba s invaliditetom te njihovo poticanje i osnaživanje za povećano uključivanje u sve oblike javnog života i u sve razine političkog odlučivanja i djelovanja kroz partnersku suradnju s organizacijama osoba s invaliditetom, sukladno članku 29. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom.
- Nastaviti podupirati rad organizacija civilnoga društva kroz financiranje kvalitetnih programa i projekata iz područja zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava žena i mladih s invaliditetom, kao i jačanje senzibiliteta javnosti o mogućnostima uključivanja žena i mladih s invaliditetom u javni i politički život.

Mjera 1. Osigurati osobama s invaliditetom veću dostupnost svih sadržaja vezanih uz kulturni život zajednice namijenjenih svim drugim građanima

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Izvršiti komunikacijske i građevinske prilagodbe prostora u kojima se odvijaju kulturni sadržaji (muzeji, arhivi, knjižnice, kinodvorane, kazališta i dr.)	– broj prilagođenih prostora u kojima se odvijaju kulturni sadržaji (muzeji, arhivi, knjižnice, kinodvorane, kazališta i dr.)	Nositelji: Grad i Županija	Sredstva iz DP, Ministarstvo branitelja	kontinuirano	Jedina potpuno prilagođena ustanova u kulturi - Gradska knjižnica Slavonski Brod

Mjera 2. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom, uključujući i projekte koji potiču umrežavanja i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u institucionalnoj i neovisnoj kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Sufinancirati programe	– broj i iznos dodijeljenih potpora	Nositelj:	Sredstva u	kontinuirano	Sve udruge osoba s

ustanova, udruga i drugih subjekata u kulturi koji na profesionalnoj i amaterskoj razini djelovanja afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom	programima ustanova, udruga i drugih subjekata u kulturi	Grad Slavonski Brod Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	Gradskom proračuna namijenjena za financiranje programa u kulturi		invaliditetom razvijaju kreativne interese svojih članova(radionice, izložbe radova, pjesničke večeri)
Mjera 3. Podizati razinu svijesti javnosti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu i suzbijanju stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Povećati mogućnost predstavljanja osoba s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugim građanima u općim programima medija specijaliziranim programima	- učestalost sudjelovanja osoba s invaliditetom u općim programima i u specijaliziranim programima lokalnih medija u promatranoj godini u odnosu na prethodnu	Nositelji: Radio 92FM, SBTV Sunositelji: Lokalni mediji, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom	sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Osobe s invaliditetom redovito sudjeluju na programima lokalnih medija
Mjera 4. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i kako bi se olakšalo sudjelovanje osoba s invaliditetom u predstavničkim i izvršnim tijelima					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje se mjeri postignuće)
1. Izraditi analizu dostupnosti dokumenata za sve osobe s invaliditetom, te opreme koja je dostupna na svim razinama	– izrađena analiza dostupnosti dokumenata i opreme za osobe s invaliditetom	Nositelji: Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada, Ured državne uprave u BPŽ	sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti	kontinuirano	Nije osigurana dostupnost dokumenata

političkog djelovanja (scanneri, pisači na Brailleovom pismu itd.), uključujući njihovu zastupljenost u predstavničkim i izvršnim tijelima		Sunositelj: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom			
--	--	---	--	--	--

11. REKREACIJA, RAZONODA I SPORT

Osobe kod kojih su kretanje, osjećaji i aktivnost ograničeni, tj. osobe koje imaju dugotrajna tjelesna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, u većini slučajeva nisu u mogućnosti uključiti se u redovite sportske sadržaje pri postojećim klubovima i sportskim društvima. Potreba za poboljšanjem zdravstvenog statusa putem tjelovježbe kao i potreba za dokazivanjem i nadmetanjem prisutna je i kod osoba s invaliditetom te je zadaća svakog modernog društva omogućiti im u što većem broju uključivanje u sportske i rekreativne sadržaje..

Odbor za znanost pri Međunarodnom paraolimpijskom sportu u prioritetnoj temi istraživanja unutar područja invalidskog sporta koristi termin: „osnaživanje“. Definira se kao proces kojim pojedinci razvijaju vještine i sposobnosti kako bi uspostavili kontrolu nad svojim životima i na poduzimanju akcija radi poboljšavanja vlastite životne situacije. U perspektivi se osnaživanje nameće kao okvir za istraživanja u području invalidskog sporta. Stječe se dojam da je danas sport općenito usmjeren samo na postizanje rezultata, ne uvažavajući i druge značajke sporta kao što je kulturna vrijednost, tjelesna i psihosocijalna transformacija sportaša. Mnoga istraživanja najvjerođostojnije dokazuju da kroz iskustva u sportu pojedinac s invaliditetom postiže kontrolu nad osobnim i resursima iz okoline u cilju stjecanja kompetencija kojih su obično lišeni kao invalidi u redovitom životu. Gledajući s pozicije hrvatskog kulturološkog okruženja, možemo razviti tezu da kineziološki sadržaji mogu osnažiti osobe s invaliditetom i omogućiti da postanu istinski „ambasadori“ dokazivanja stvarne vrijednosti kineziologije te na taj način doprinijeti smanjivanju njene marginalizacije u društvu.

Socijalni turizam, odnosno »turizam za sve« kako ga sve češće zovu, jedan je od važnih proizvoda razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine, a naročito u kontekstu stvaranja uvjeta za cjelogodišnje poslovanje. Sukladno Strategiji razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine potrebno je u tu svrhu osigurati turističku infrastrukturu i suprastrukturu koja će ranjivim socijalnim skupinama osigurati kvalitetu i raznovrsnost odmora primjerenog njihovim potrebama i uobičajenim standardima Europske unije.

Sažetak dosadašnjih postignuća

- Na području grada Slavenskog Broda djeluje 12 sportskih udruga osoba s invaliditetom okupljenih u Sportski savez invalida.

- Ukupno se sportom u registriranim sportskim udrugama osoba s invaliditetom bavi 311 osoba, od toga je više muškaraca 236 (75,8%), dok je udio žena 75 (24,1%). Najviše je sportaša s tjelesnim invaliditetom, njih ukupno 122 (39,2%), dok je njih 30 (9,6%) s mentalnom retardacijom. Sportaša oštećena vida je 31 (9,9%), dok se 33 (10,6%) gluhe osobe bave sportom. Samo je 91(29,3%) sportaša s višestrukim oštećenjem.

- Od ukupnog broja osoba s invaliditetom u Slavanskom Brodu u sportske udruge uključeno je 5,5% 311 sportaša/ica s invaliditetom. Najviše je uključenih u plivanje 42,1%, zatim u sport gluhih 10,6%, slijede: šah 8,4%, terapijsko jahanje 8,7%, sjedeća odbojka 7,1%, boćanje 6,1%, košarka 5,8%, tenis 1,6%, stolni tenis 1,6% i

streljaštvo 1,2%.

- Ukupno se rekreativnim aktivnostima u registriranim udrugama osoba s invaliditetom bavi 587 osoba, od toga je više muškaraca 465 (79,2%), dok je udio žena 122 (20,8%). Najviše je rekreativaca s psihotičnim poremećajem i tjelesnim invaliditetom.

- U sklopu ŠRC Poloj omogućeno je korištenje sadržaja za osobe s invaliditetom, a u proteklom je periodu postavljena pristupna rampa za ulazak u vodu, čiju je izradu i postavljanje osigurala kroz projekt Udruga osoba s invaliditetom Slavonski Brod „Loco-Moto“.

- Uređen prostor u Dvorani Vijuš za rekreativne aktivnosti osoba s invaliditetom.

- Rekreativno-terapijske programe ljetovanja za djecu i odrasle s invaliditetom provodile su sljedeće udruge: Udruga osoba s invaliditetom „Loco-Moto“, Udruga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama Regoč, Centar za inkluzivnu podršku, Udruga slijepih BPŽ.

- Grad je postavio elemente na dječjem igralištu za djecu s teškoćama u razvoju u prostoru Tvrđave. Prilikom izgradnje Spomenika djeci poginuloj u Domovinskom ratu postavljeno je još jedno dječje igralište s elementima za djecu s teškoćama u razvoju.

- U „Vodiču za osobe s invaliditetom kroz grad Slavonski Brod“ prikazani su smještajni kapaciteta u gradu (hoteli, prenoćišta) s obzirom na pristupačnost za osobe s invaliditetom.

Ciljevi i očekivani ishodi od 2018. do 2022. godine

– Osigurane javno dostupne informacije o pristupačnosti objektima i uslugama u turističkim odredištima radi korištenja prava osoba s invaliditetom na pristup uslugama koje pružaju organizatori turističkih aktivnosti.

– Povećana razina osviještenosti o važnosti razvoja pristupačnog turizma i povećanja razine tolerancije, prihvaćanja i poštovanja prema osobama s invaliditetom od strane svih turističkih dionika u javnom i privatnom sektoru.

– Uključen što veći broj učenika s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportske programe te državna i međunarodna natjecanja.

– Osiguran veći broj prilagođenih dječjih igrališta, sportskih terena i parkova djeci s teškoćama u razvoju.

Mjera 1. Informirati i podizati svijest o pristupačnom turizmu

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/G odina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Kreirati bazu podataka o pristupačnosti objektima i uslugama	– kreirana javno dostupna baza podataka	Nositelji: Povjerenstvo za osobe s invaliditetom,	Gradski proračun	2018. i kontinui-	Postojeći Vodič za osobe s

turističkim odredištima u gradu	– revidiran Vodič za osobe s invaliditetom	Turistička zajednica Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom,		rano ažuriranje	invaliditetom
2. Pripremiti i provesti kampanju podizanja svijesti o pristupačnom turizmu	– pripremljena i provedena kampanja u svrhu podizanja svijesti o pristupačnom turizmu	Nositelji: Grad Slavonski Brod, Turistička zajednica Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, strukovne udruge u turizmu i ugostiteljstvu,	sredstva iz ESF-a	2020.	Slične aktivnosti nisu do sada provedene.
Mjera 2. Izraditi, provoditi i pratiti programe izvanškolskih športskih i drugih aktivnosti koje će poboljšati uključivanje djece i mladeži s teškoćama u razvoju					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Provoditi programe izvanškolskih sportskih i drugih aktivnosti	– sudjelovanje na Državnom prvenstvu školskih sportskih društava učenika s intelektualnim teškoćama – programi Univerzalne sportske škole za učenike s teškoćama u razvoju	Nositelj: SSI Sunositelji: škole, udruge osoba s invaliditetom	Gradski proračun, programi javnih potreba u sportu	kontinuirano	U školskoj godini 2017./2018. na Državnom prvenstvu za djecu s intelektualnim poteškoćama sudjelovali su učenici OŠ „Milan Amruš“.
2. Izraditi prijedloge programa za	– izrađeni prijedlozi programa	Nositelj:	Gradski proračun,	kontinuirano	Slaba

uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom u svakodnevne, kontinuirane, planirane i programske sportske aktivnosti u mjestu stanovanja	za uključivanje djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom u sportske aktivnosti u mjestu stanovanja	Sportski savez invalida Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom, škole	natječaji		zastupljenost
Mjera 3. Osigurati i prilagoditi dječja igrališta, sportske terene i parkove djeci s teškoćama u razvoju					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Osigurati pristupačnost dječjih igrališta, sportskih terena i parkova prilagođenih djeci s teškoćama u razvoju (postojećih i novoizgrađenih)	– broj prilagođenih postojećih sadržaja – broj novoizgrađenih sadržaja	Nositelj: Grad Slavonski Brod	sredstva Gradskog proračuna i sredstva iz ESIF-a	kontinuirano	U gradu postoje dva dječja igrališta za djecu s teškoćama u razvoju

12. RIZIČNE SITUACIJE I HUMANITARNA KRIZNA STANJA

Republika Hrvatska ima moderan sustav civilne zaštite te je svim raspoloživim resursima sposobna odgovoriti potrebama u zaštiti ljudi, dobara i okoliša u ugrozama, stradanjima i drugim izazovima suvremenog društva. Pomoć se pruža bez diskriminacije svim stanovnicima, vodeći računa o njihovim potrebama i dajući prednost najhitnijim slučajevima. Sustav i djelovanje civilne zaštite u Republici Hrvatskoj uređeni su Zakonom o sustavu civilne zaštite (Narodne novine, br. 85/15). U sustavu civilne zaštite pruža se pomoć svima kojima je potrebna, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Zakonom o sustavu civilne zaštite koji je stupio na snagu u kolovozu 2015. godine, kvalitetnije su uređeni odnosi između različitih razina sustava i uporaba operativnih snaga. Međutim, osobe s invaliditetom u planovima za evakuaciju u slučajevima katastrofa još uvijek nisu posebno istaknute.

Kao primjer dobre prakse ističe se besplatna mobilna aplikacija „Sigurnost na dlanu“ na pametnim telefonima, koja ima preventivnu i edukativnu svrhu za postupanje

prilikom elementarnih nepogoda, odnosno ekstremnih vremenskih pojava, a primjerena je gluhim i nagluhim osobama.

Ciljevi i očekivani ishodi od 2018. do 2022.

- Konkretnim normativnim, planskim i operativnim mjerama osigurati nediskriminatorno postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom u svrhu njihove zaštite i sigurnosti u slučaju katastrofe, prirodne ili tehničko-tehnološke, kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza.
- Planovi djelovanja sustava civilne zaštite moraju uvažavati specifične potrebe svake osobe s invaliditetom, a ne skupina ili kategorija osoba s invaliditetom.
- Procese javnog uzbunjivanja urediti na način da, što je više moguće, obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom i sve kapacitete za smještaj osoba s invaliditetom.
- Edukaciju po udrugama radi bolje informiranosti OSI
- Postupke iz planova djelovanja civilne zaštite razraditi na način da se izbjegne diskriminacija osoba s invaliditetom u svim fazama (slučajeve diskriminacije rješavati brzo i pravedno).
- Privremeni smještaj nakon katastrofe za osobe s invaliditetom treba biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani.

Mjera 1. Normativno urediti osiguravanje iste razine podrške osobama s invaliditetom u slučaju katastrofe na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima

Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. U provedbenim propisima na području civilne zaštite izrijeком propisati postupanje prema osobama s invaliditetom u katastrofama	- propisano postupanje prema osobama s invaliditetom u katastrofama i provedbenim propisima uzimajući u obzir specifičnosti svih vrsta invaliditeta	Nositelj: DUZS Sunositelj: Grad Slavonski Brod	Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti	2019.	Sadržaji koji se normativno uređuju na ostvarivanju potpora osobama s invaliditetom

					ugrađeni u provedbene propise temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite
Mjera 2. Izraditi procjenu rizika za osobe s invaliditetom					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Prikupiti podatke o osobama s invaliditetom na području grada prema vrsti i stupnju oštećenja	Definirani postupci i utvrđeni kapaciteti za intervenciju	Grad Slavonski Brod	Proračun Grada	2019.	Podaci o postojećim kapacitetima, broj osoba s invaliditetom
Mjera 3. Pripremiti planove za pružanje skrbi osobama s invaliditetom u katastrofi					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1.U planove djelovanja civilne zaštite na svim razinama ugraditi zadaće u	- provođenje skrbi o osobama s invaliditetom u velikoj nesreći i	Nositelj: DUZS Sunositelji: Grad Slavonski Brod,	sredstva iz proračuna u	2019.	DUZS ne raspolaže

provođenju mjera i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi	katastrofi ugrađeno je u planove djelovanja sustava civilne zaštite i operativne planove civilne zaštite	MO, ustanove socijalne skrbi, udruge osoba s invaliditetom	okviru redovne djelatnosti		podacima o uključenosti mjera skrbi o osobama s invaliditetom u važećim planovima zaštite i spašavanja
2. Posebnim odlukama nadležnih tijela lokalne samouprave odrediti nositelje obveza koji za njihovo provođenje trebaju izraditi operativne planove civilne zaštite	- donesene posebne odluke na razini JLPS i izrađeni operativni planovi civilne zaštite	Nositelj: DUZS Sunositelji: Grad Slavonski Brod, ustanove socijalne skrbi, udruge osoba s invaliditetom	sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti	2018.	Ustanove u kojima su smještene osobe s invaliditetom nemaju izrađene operativne planove zaštite u velikim nesrećama i katastrofama
3. Definirati dopunske načine uzbunjivanja osoba s invaliditetom, različite od standardnih, koji se koriste za potrebe javnog uzbunjivanja. Osobito uvesti uporabu novih tehnologija	- uvođenje u praksu novih tehnologija javnog uzbunjivanja	Nositelji: DUZS, Grad Slavonski Brod	Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti	2020.	Nisu razvijeni, niti se u sustavu javnog uzbunjivanja RH koriste posebni-specifični načini prijema informacija o osobama s invaliditetom,

					osobito s osloncem na tehnička rješenja
4. Sukladno provedbenim propisima utvrditi mjesta za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom	- utvrđena mjesta za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom	Nositelj: DUZS Sunositelji: Grad Slavonski Brod, ustanove socijalne skrbi, udruge osoba s invaliditetom	Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti	2018.	Lokacije za provođenje skrbi o osobama s invaliditetom nisu unaprijed utvrđene, a utvrđuju se sukladno raspoloživim smještajnim kapacitetima
Mjera 3. Osposobiti i pripremiti osoblje civilne zaštite za sudjelovanje u skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. U postojeće programe osposobljavanja za pripadnike operativnih snaga sustava civilne zaštite ugradi teme o tome kako provoditi mjere skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofama	- ugrađeni sadržaji o provedbi mjera skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofama, posebno u nove programe osposobljavanja	Nositelj: DUZS Sunositelj: Grad Slavonski Brod	Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti	2018.	U programe osposobljavanja civilne zaštite, sadržaje o provedbi skrbi osoba s invaliditetom u katastrofama potrebno je

					<p>dodatno proširiti. Programi osposobljavanja operativnih snaga sustava civilne zaštite usvojeni 2015. godine nemaju sadržaje o osobama s invaliditetom</p>
--	--	--	--	--	--

<p>2.U svim aktivnostima sustava davati naglasak na sadržaje o načinu provođenja skrbi, osiguravati odgovarajuću opremu za osoblje operativnih snaga koje će sudjelovati u pružanju žurne pomoći osobama s invaliditetom</p>	<p>- broj osoblja operativnih snaga sustava civilne zaštite osposobljen za korektno i nepristrano postupanje prema osobama s invaliditetom</p>	<p>Nositelji: DUZS, JLPS, tijela i operativne snage sustava civilne zaštite Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom</p>	<p>Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti JLPS</p>	<p>2019.</p>	<p>Sadržaji o načinu provođenja skrbi osoba s invaliditetom nisu ugrađeni u programe. Oprema i sredstva za pripadnike operativnih snaga sustava civilne zaštite za provođenje žurne pomoći osobama s invaliditetom nisu nabavljeni.</p>
<p>3. Provesti dvije terenske vježbe operativnih</p>	<p>- pripremljene i provedene dvije</p>	<p>Nositelji: DUZS, JLPS</p>	<p>Sredstva</p>	<p>2019. i</p>	<p>Do sada nisu</p>

kapaciteta na opću temu skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi	terenske vježbe	Sunositelji: ustanove čija je redovna djelatnost skrb o osobama s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom	iz proračuna u okviru redovne djelatnosti JLPS	2020.	provođene vježbe sustava civilne zaštite po ovoj aktivnosti
4. Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju u katastrofi osigurati korištenjem svih kapaciteta prilagođenih specifičnim potrebama osoba s invaliditetom	- stupanj prilagođenosti i iskorištenosti svih kapaciteta koji će se utvrditi analizom spremnosti tih kapaciteta	Nositelji: DUZS, JLPS Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti JLPS	2019.	Ne postoje jasno definirani kapaciteti i sustavno vođena baza podataka o istima
5. Planovima djelovanja civilne zaštite utvrditi zadaće operativnih snaga sustava civilne zaštite, identificirati materijalne potrebe, pripremiti se za provođenje zadaća iz nadležnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite	- aktivnost je razrađena u planovima djelovanja civilne zaštite na svim razinama sustava civilne zaštite	Nositelji: DUZS, JLPS Sunositelji: ustanove čija je redovna djelatnost skrb o osobama s invaliditetom	Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti JLPS	2019. i 2020.	Zadaće i potrebna namjenska sredstva za potporu pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite u provođenju skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofama nisu definirani, kao niti izvori njihovog osiguravanja

4. Upoznati osobe sa invaliditetom o ponašanju u kriznim situacijama					
Aktivnosti	Pokazatelji	Odgovorne/provedbene institucije i organizacije	Planirana financijska sredstva	Rokovi/Godina	Polazni podaci (u odnosu na koje će se mjeriti postignuće)
1. Organizirati radionice i edukacije za osobe s invaliditetom i roditelje djece s teškoćama u razvoju	Broj održanih radionica i edukacija	Nositelji: DUZS, JLPS Sunositelji: udruge osoba s invaliditetom	Sredstva iz proračuna u okviru redovne djelatnosti JLPS	kontinuirano	Nedovoljna informiranost osoba s invaliditetom

